

POLITSEILEHT

Eesti Politseinik 1/2007

ORGANISEERITUD KURITEGEVUS:

Raha ja võimu nimel

Ülevaade Eestis tegutsevatest
kuritegelikest gruppidest

Ettenägeliku
autojuhi ABC

Mida arvab
politseinik oma
ülemusest?

Hea lugeja!

Koos riikliku arenguga on võrsunud mehe aastatesse ka meie politsei. Noorusaastad, millal puudused olid vabandatavad, on mööda. Nüüd kannab politsei vastutust kõige eest, millega võidakse iseloomustada Eesti politseid.

Olen kindel, et ta täie õigus- ja kohustustundega suudab kanda oma head nime, kuna noorusaastad pole meie politseid hellitanud, vaid tuleproove ja iseloomu karastusi on olnud palju.

Melli Rüga
toimetaja

Selliste mõtetega alustas oma sünnipäevavertitust 20-aastasele Eesti politseile siseminister Richard Weermaa ajakirja Politseileht avaküljel aastal 1938. Täna, 66 aastat hiljem, hoiad Sa käes samanimelist politseiajakirja, mille vormjasisu on eelkäija omast küll märksa erinev, kuid esimese numbril avasõnad võiksid kõlada peaaegu samamoodi kui aastaid tagasi.

Honoré de Balzac on küsinud, milline on auväärseim elukutse, ja kais sellele vastanud: „Politseinik, sest temas koonduvad kolme auväärse elukutse rollid: sõdur, preester ja kunstnik.“ Kes Sasiis oled? Seda uurib oma loos Politseiameti psühholoog Liivia Anion.

Politseileht on mõeldud Sulle ning seepärast peaks see ajakiri olema ka Sinu nägu – räägiks asjadest, mis on Sulle tähtsad, lahkaks muresid, mis südamele, ning annaks uusi mõtteid ja ideid, kuidas oma igapäevastest tegemistest rõõmu tunda. Samuti on Politseileht teabekanaliks, kust Sasaad teada, millega tegelevad Sinu ametivennad Põlva-, Hiiumaa- või Järvamaal, ent ka Soomes, Lätis või Saksamaal. Lisaks sellele leiad Sast vastsest ajakirjast veel lehekülgi, mis pakuvad Sulle lihtsalt meelelahutust ja mõnusat lugemiselamust.

Haara julgelt paber ja pliiaats ning pane kirja mõtted, mida tahaksid teistega ajakirjaveergudel jagada. Häid mõtteid pole kunagi liiga palju ning kes siis veel peaks ühele korralikule ja põnevale politseiajakirjale näo andma kui mitte politseinikud ise.

Helgeid mõtteid soovides,

Politseileht
ILMUB 2 KORDA KUUS

Nr. 3/4 (506/7) TALLINNAS, 22. VEEBUEARIL 1938. XVII aastakäik

KAESOLEVAS NUMBRIS LEIATE: 20 aastat Eesti iseseisvust. — Tükike kaugemat ja lähemat minevikku. — Eesti iseseisvuse väljakuulutamise Tallinnas, Pärnus ja Viljandis. — Politseileht väliteenistus ümberkorraldamisele. — E. V. väljakuulutamise Viljandis. — Kuidas E. V. lipp eelkõrdselt keisari Pika-Hermani torni tipu. — J. Pert. — Kiti „Okva“ oli hertsog. — Olene jõudnud Riiginõukogu valmisteni. — O. Saursööd. — Uue põhiseaduse süüd ja põhimõtted. — Eesti naise õiguste areng vanas ja uues põhiseaduses. — V. Ruusa. — Veriste piirikahtumiste puhul Peipsi järvel. — Ulevaade Eesti riigivõimude võitlusest riigivastaste elementidega. — Kaks kunstinaütust — Leo Soonberg. — Jälitamistehniliselt väärtuslikke nähteid klaasi kiilunemisel — A. Liit — jm.

Pääste- **komitee**

J. VILMS,
liige.

K. PÄTS,
eiimees.

K. KONIK,
liige.

«Politseileht»

on mitmekülgne ajakiri, seisab kõigi kodanike teenistuses ja toob oma sisus huvitavaid päevasündmusi käsitlevaid ja elulisi küsimusi lahendavaid kirjutisi.

„Politseilehes“

leiata juhendeid õnnetuste ja kuritööde vältimiseks.

„Politseileht“

levib laialdastes rahvahulkades, seepärast on kuulutamine „POLITSEILEHESES“ tasuta ja otstarbekohane kauba tutvustamine ostuvõimelisele ringkonnile.

Toimetaja ja talitus Tallinnas, Toompää lossis. Telef. toimetust 471-90, talitus 448-92. Jooksev arve Eesti Pangas nr. 543, posti jooksev arve nr. 377. Postkast nr. 438.

Kolmas lehekülj 1938. aasta Politseilehest ning Politseilehereklaam naiste-ajkirjas Maret samal aastal.

Politseileht alustab uue hooga

On rõõm olla tunnistajaks politseiajakirja taassünnile. Ajakiri on ellu kutsutud selleks, et avardada infovahetust esmajoones politseiorganisatsiooni sees. Samuti on oodatud lugema kõik inimesed, kellele politseinikud ja nende igapäevane raske töö ning nende rõõmud ja mured korda lähevad. Loodan, et ajakiri kujuneb huvitavaks lugemiseks kõigile pereliikmeile.

Politseitöö nõuab pühendumist ja aega. Pere toetus ja usaldus on hädavajalikud, et tööd südamega teha. Pingelised tööpäevad ei võimalda sageli piisavalt kursis olla organisatsioonis toimuvaga. Politseilehe ülesanne on tuua teave vajalikest ja huvitavatest sündmustest politseis kõigi pereliikmeteni. Kindlasti saavad ka peresuhted tugevamaks ning toetus politseitööle ja usaldus selle töö vastu suuremaks, kui kodus teatakse lähemalt, millega abikaasa, ema või isa tegeleb. Sellest tuleneb ka meie soov, et Politseileht jõuaks igale politseis töötavale inimesele koju.

Loodan, et lugejad võtavad aktiivselt osa ajakirjasisukujundamisest. Räägime, diskuteerime, vajaduse korral kritiseerime ja selgitame tõe. Meil on suur organisatsioon, kus töötab palju huvitavate mõtetega inimesi. Neid mõtteid on nüüd kõigil hea võimalus teistega jagada. Teretulnud on artiklid asutuste saavutustest, uutest kogemustest, ent ka konkreetsetest inimestest. Ja mitte ainult tööst ei peaks me oma ajakirjas rääkima. Kindlasti toimuvad kõigis politseiasutustes erinevad võistlused, vaba aja veetmise ja pereüritused, millest oleks huvitav teistelgi teada ja eeskju võtta.

Olen veendunud, et üheskoos ajakirjasisustades mõjutame politseid, et saada ühtseks pereks, nagu me tunneme ja oleme suvistel politsei perepäevadel. Üksteist toetades õnnestub meil suurendada ka üldist turvatunnet.

Jalõpuks, 1. märtsil möödub Eesti Politsei taasloomisest 12 aastat. Õnnitlen kõiki selle tähtpäeva puhul!

Harry Tuul
politseipeadirektor

POLITSEILEHT

Politseileht nr 1/2003

Kuus korda aastas ilmuv Politseileht on Politseiameti ja Siseministeeriumi koostöös valmiv politseiajakiri, mida levitatakse organisatsiooni sees.

Väljaandja: **Politseiamet**

Pagari 1, 15060 Tallinn

e-post: politseileht@pol.ee telefon: 0 612 3050

Toimetus:

Toimetaja: **Melli Rüga**, melli.ryga@pol.ee

Fotograaf: Prit Palomets, Robert Kõrvits

Keeletoimetaja: Ene Sepp, Kirsti Ruul

Kujundaja: Ahto Meri/Pilter

Trükk: AS Kroonpress

Kolleegium:

Harry Tuul, politseipeadirektor;
Ilona Leib, Siseministeeriumi avalike suhete osakonna juhataja; **Jüri Pihl**, Kaitsepolitseiameti peadirektor;
Priit Männik, politseipeadirektori asetäitja; **Indrek Raudjalg**, Politseiameti pressibüroo juhataja; **Aleks Uibo**, Põlva politseiprefekt; **Henno Kuurmann**, Kaitsepolitsei komisar; **Robert Antropov**, KEKKi direktor; **Andres Anvelt**, Keskkriminaalpolitsei direktor; **Kirsti Ruul**, Siseministeeriumi pressinõunik; **Tiit Hennoste**, Tartu Ülikooli meediaõppejõud

SISUKORD

4 Uudised

6 Organiseeritud kuritegevus jahib raha ja võimu

Organiseeritud kuritegevusest annab ülevaate Indrek Raudjalg

Foto: Ahto Meri

10 Kildudest karmi tõeni

Juri Ustimenko ja Dmitri Medvedjevi tabamise lugu

14 Mees, kes müüs kõike

Narkokaubitseja trellide taha panemisest jutustab Avery Tagu

16 Tuulte süda

Irina Tuule mõtteid kogus Melli Rüga

19 Ettenägeliku juhi ABC

Ohutust sõidust räägib Vello Petmansson

20 Liiklusavariil on põhjused

Olukorra üle meie teedel mõtiskleb Villu Vane

22 Tõe jälgedel

DNA tänasest ja homsest päevast kirjutab Anu Aaspõllu

24 Politseikolledzh laiendas haaret

Raivo Õpikut usutles Annela Laaneots

25 Loengusaalist praktikasse

Uut suunda politseihariduses selgitab Helle Niit

26 Sarimõrvarite välimääraja

Sarimõrvareid analüüsib Uno Traat

28 Missugune Sa oled, politseinik?

Vastuse leiab Liivia Anion

30 Märulipolitsei on aastane

Fotomeenutus julgestuspolitsei korraldusosakonna esimesest tegevusaastast

32 Eesti politsei ajalugu kahes toas

Muuseumi tutvustab Mai Krikk

33 Lõvi Leo sõprade klubi

Lastelehekülg on mõeldud meie noorematele lugejatele

LÜHIDALT

Hiiu prefektuuril on uus juht

31. jaanuarist 2003 on Hiiu politseiprefektuuri uus ülemkomissar Valdek Koor.

Valdek Koor alustas oma karjääri 1981. aastal Põlvamiilitsast. Edasi töötas Koor Põlva politseiprefektuuris, olles aastaks 1999 jõudnud Põlva prefektuuri korrakaitseosakonna ülemkomissari ametipostile. Kuni Hiiu prefektuuri minnekuni töötas Valdek Koor Võru politseiprefektuuris korrakaitseosakonna juhtivinspektorina.

Hiiu prefektuuri eelmine ülemkomissar Karla Kilk töötab nüüd Harju politseiprefektuuris.

Tallinna politseiprefektuuril uus aseprefekt

27. jaanuaril 2003 nimetas politseipeadirektor Harry Tuul Tallinna politseiprefektuuri uueks politseiaserefektiks Raivo Kүүdi. Neli aastat Tallinna lõunapolitseiosakonna ülemkomissarina töötanud Raivo Kүүt on seadnud oma uue töö eesmärgiks tõhustada koostööd abipolitseinike ja teiste korrakaitsestruktuuridega ning rakendada lähipolitsei töömetodeid.

Pärast Tallinna prefektuuri reorganiseerimist 1998. aastal asus Kүүt tööle Tallinna lõunapolitseiosakonna ülemkomissarina.

Suusatamise MK etapp Otepääl

Murdmaasuusatamise maailmakarikaetapil Otepääl 9.01.–12.01.2003 olid avalikku korda kaitsmas peale Valga politseiprefektuuri politseiametnike ja abipolitseinike lisajõud ka Tartu, Viljandi, Võru ja Põlvapolitseiprefektuurist ning julgestuspolitseist. Kokku osales politseioperatsioonis 219 inimest. Politseioperatsiooni täiendasid kaks motopatrulli Yamaha mootorsaanel, mida juhtisid Soomes sellekohase koolituse saanud Valga politseiprefektuuri politseiinspektorid **Avo Allik** ja **Heikki Ersto**. Motopatrulli ülesanne oli julgestada rada Ansomäe ja Tehvandi vahel.

Nii Valga politseiprefektuuri prefekti **Raimond Trässi** kui ka Otepääl konstaablijaoskonna juhtivkonstaabli **Aivar Pärli** sõnul ei ole avaliku korra poolest nii rahulikkumassiüritust enam ammu ette tulnud. Valga prefektuur tänab kõiki, kes aitasid murdmaasuusatamise maailmakarikaetapil Otepääl avalikku korda hoida ning loodab, et koostööd tehes võivad sääraseid üritused sama turvaliselt toimuda tulevikuski.

Otepääl suusavõistlusel olid korda loomas Valga, Tartu, Viljandi, Võru ja Põlva politseinikud koos julgestuspolitseiga.

Kotkaristi teenetemärgid

Eesti Vabariigi president Arnold Rüütel autasustab vabariigi 85. aastapäeva puhul ordenite ja medalitega ühtekokku 293 inimest. Politseioorganisatsioonist saavad Kotkaristi teenetemärgi:

Jüri Pihl, Kaitsepolitseiameti peadirektor – Kotkaristi III klass

Harry Tuul, politseipeadirektor – Kotkaristi IV klass

Aivo Põldsam, Kaitsepolitseiameti politseidirektor – Kotkaristi IV klass

Imbi Kannike, Kaitsepolitseiameti politseiasedirektor – Kotkaristi V klass

Peeter Oissar, Kaitsepolitseiameti komissar – Kotkaristi V klass

Priit Männik, politseipeadirektori asetäitja ülesannetes – Kotkaristi kuldrist

Kaja Rodi, Kohtuekspertiisi ja Kriminialistika Keskuse dokumendi- ja jäljeosakonna osakonnajuhataja – Kotkaristi hõberist

Andres Anvelt, Keskkriminaalpolitseipolitseidirektor – Kotkaristi hõberist

Siiri Pars, Politseiameti korrakaitseosakonnakriminaalpreventsiooni- ja noorsootalituse komissar – Kotkaristi raudrist

Aapo Rammo, Põlva politseiprefektuuri personalitalituse politseijuhtivinspektor – Kotkaristi raudrist

Eesti Politsei 2002. aasta parimad sportlased selgunud

Vasakult: **Marian Muuga**, SKA politseikolledzh (II koht), **Kalli Meriste**, Pärnu politseiprefektuur (I koht), **Svetlana Doledutko**, Politseiamet (III koht), **Jevgeni Vološin**, Narva politseiprefektuur (II koht), **Andrus Murumets**, Tallinna politseiprefektuur (I koht) ja **Ain Muru**, julgestuspolitsei (III koht).

Eesti politsei MV suusatamises

Selle aasta viimasel jaanuarikuu päeval toimusid Valgemaal Käärikul eesti politsei suusatamise meistrivõistlused. 13kraadises külmas startis ühtekokku 51 osavõtjat.

Naiste kuni 36 aastaste klassis 5 km vabatehnikas:

I koht	Jelena Vsvitseva , Narva PP	18.47
II koht	Janne Varep , Viljandi PP	19.47
III koht	Sirje Väina , Valga PP	21.01

Naiste üle 36 aastaste klassis 5 km vabatehnikas:

I koht	Heli Haak , Võru PP	32.24
II koht	Vilve Mill , Tallinna PP	38.03

Meeste kuni 36 aastaste klassis 10 km vabatehnikas:

I koht	Kunnar Vahi , Valga PP	28.27
II koht	Arli Mändmets , Tallinna PP	28.37
III koht	Aivar Ridamäe , Julgestuspolitsei	29.06

Meeste üle 36 aastaste klassis 10 km vabatehnikas:

I koht	Jevgeni Voloõin , Narva PP	28.32
II koht	Hillar Valk , KEKK	31.56
III koht	Voldemar Sarapu , Narva PP	33.53

Puka konstaabel Kunnar Vahi võitis rada algusest saadik lennukalt.

Koostöös ajakirjandusega on ka meie töö lihtsam, usub Alvar Pähkel.

Pressisõbralik

politseikomissar

Viljandimaa ajalehe Sakala ajakirjanikud valisid tänava ajakirjanike sõbraks Viljandi politseiprefektuuri korrakaitseosakonna patrulli ja liiklusjärelvalve talituse komissari Alvar Pähkeli. Noor komissar on pakkunud lugejatele huvitavaid uudiseid ning andnud ajakirjanikele mitmeid ideid, millest hiljem on kirjutatud Sakalasse paeluvaid artikleid.

Alvar Pähkel on ajakirjanikega suheldes olnud alati avatud. Ajakirjanike sõbraks tunnistamise puhul ütles ta: „Koostöös ajakirjandusega on ka meie töö lihtsam.”

Harju politseijuhtivinspektor sai kodanikupäeva aumärgi

26. novembril 2002 andis peaminister Siim Kallas Stenbocki majas kodanikupäeva aumärgid 17 Eesti Vabariigi kodanikule. Teiste hulgas sai aumärgi Harju politseiprefektuuri koordineerimisosakonna politseijuhtivinspektor **Kristel-Liis Kaunismaa**. Et aumärk antakse kodanikuteadvuse väärtustamise, kodanikukasvatuse edendamise või teenete eest kodanikupäeva korraldamisel, siis on ka kogu prefektuurile eriliseks tunnustuseks see, et paljude silmapaistvate ja aktiivsete inimeste hulgast oli aumärgi saajaks valitud noor politseiametnik. Juba mitmendat suve on Kristel-Liis Kaunismaa korraldanud laagreid Harjumaa alaealistele poistele, kes on mingil põhjusel politsei huviorbiiti jäänud. Järgmiseks suveks on tal valminud projekt ka probleemsete alaealiste tüdrukute jaoks.

Kristel-Liis Kaunismaale andis kodanikupäeva aumärgi üle peaminister Siim Kallas.

LÜHIDALT

Jõgeval tublid abipolitseinikud

Jõgeva politseiprefektuur autastustas eelmise aasta 23. detsembril oma tublisid töötajaid avaliku korra kindlustamise eest maakonnas. Tänukirja ja rahalise preemia said kuus abipolitseiniku: **Üllar Viesemann, Ivar Veider, Eedi Nahkur, Ats Hordo, Arsi Alavere** ja **Arvo Ardam**.

Õigusrikkujate nimed ajalehte

Põlva politseiprefektuur hakkab sel aastal kohalikus meedias avalikustama õigusrikkujate nimesid.

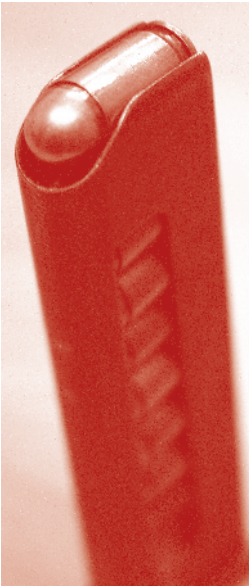
Esimene seaduse vastu eksinute nimemärgi koos trahvisummadega jõudis lugejani maakonnalehes Koit juba 9. jaanuaril. „Kui suures linnas võib ka lehes avaldatud nimi tuttavatele ja naabritele märkamatuks jääda, siis Põlva-taolises väikeses kohas peaks avalikustamisesuurema efekti andma,” on politseiprefekt Aleks Üibo uuenduste suhtes optimistlik.

Valgas uus juht

Valga politseiprefektuuris töötab alates sellest aastast patrulli ja liiklusjärelvalve talituse juhina **Tauno Klaar**, kes viimased kolm aastat pidas Võru politseiprefektuuri Antsla politseijaoskonna juhtivkonstaabli ametit.

Organiseeritud kuritegevus jahib raha ja võimu

Keskkriminaalpolitsei andmeil võib Eestis praegu üles lugeda kuus tähtsamat kuritegelikku ühendust, kelle peamised sissetulekuallikad on narkoäri, autovargused ja väljapressimised. Organiseeritud kuritegevus on viimaste aastate jooksul muutunud küll vähem vägivaldseks, kuid ei põlga ka tänapäeval raha ja võimu nimel ära jõu

Tuleb märkida, et kuritegevust on peaaegu võimatu kõigi detailideni kaardistada ning artiklis käsitletavat loetelu ei saa pidada ammendavaks kuritegelike jõukude nimekirjaks.

Organiseeritud kuritegevus on eeskätt sotsiaalne nähtus ja kui konkreetseid sündmusi jälgida, on näha, et väga palju sõltub kurjategijate isiklikest suhetest. Nii mõnigi kord ajavad käsikäes üht või teist äri isikud, kes tavaolukorras peaks kuuluma rivaalitsevaid grupeeringusse. Seevastu tekib tihti ühe ja sama grupeeringu sees pingeid, mis jõuavad lõpuks veriste sündmustena ajalehtede "Politseikroonika" rubriiki.

Narkokaubandus on tulusaim

Organiseeritud kuritegevuse eesmärgiks on võim ja raha. Kogu maailmas on üks kurjategijate tulusamaid valdkondi narkokuritegevus ja Eesti pole selles suhtes erand. Üha rohkem siinseid kuritegelikke ühendusi püüab teenida narkoäri pealt ja et kohalik turg on piiratud, aetakse seda äri järjest enam rahvusvaheliselt.

Eesti-siseselt peetakse kõige kasumlikumaks

heroiiniga kaubitsemist, sest see on hinnalt kõige kallim ja kõige püsivamate klientidega narkootikum. Eesti rahvusest kurjategijate käes on aga löviosa sünteetiliste narkootikumide valmistamisest ning veost Skandinaavia maadesse. Suurt tulu toob ka Põhja-Aafrika päritolu kanepi smugeldamine kogu Euroopasse. Narkokurjategijate suurt huvi võib märgata ka Lõuna-Ameerika kokaiini vastu.

Kindlatel marsruutidel veetakse meelemürke salakaubana järjest vähem, sest politsei ja tolli segadusse ajamiseks püütakse aine liikumisele koostada ebalooilisi marsruute. Ilmselt jälgede segamiseks on viimasel ajal Eesti kurjategijate hulgas väga populaarseks muutunud nimevahetus.

Välja pressitakse ja nn katuseraha nõutakse põhiliselt neilt ärimestelt, kes ise tegelevad mingi illegaalse alaga, näiteks salaalkoholi

Ühiskassa

Ühiskassa on Eesti kuritegelike gruppide nn katusühendus, kuhu kuuluvad kõige mõjukamad kuritegelikud autoriteedid. Ühiskassa peamine funktsioon on jagada kurjategijate vahel tegutsemisvaldkondi ja lahendada allilmas tekkinud vaidlusi. Vastutasuks tasuvad muud olulisemad grupeeringud Ühiskassale n-ö liikmemaksu.

Ühiskassa ümber on koondunud peamiselt vene keelt kõnelevate staažikate kurjategijate ring, kelle juhtfiguurid on Eesti ajakirjanduses oma varasemate tegude poolest küllaltki tuntud isikud.

Ühiskassa arvamust ja otsuseid kuritegelikes ringkondades arvestatakse ning isikud, kes on üritanud ühenduse kannale astuda, on seda enamasti hiljem kibedalt kahetsenud (kui neile on kahetsemiseks võimalus jäetud).

Kemerovo grupeering

Niinimetatud Kemerovo kuritegelik ühendus on üks Eesti püsivama koosseisuga ja tugevamaid grupeeringuid, kes on viimasel ajal oma tegutsemist laiendanud. Eelmisel aastal lisandusid grupi senistele põhialadele – autovargustele ja väljapressimistele – ka narko- ja prostitutsiooniäri. Lisaks võib täheldada, et ühenduse tegevus on laienenud Skandinaavia maadesse.

Grupeeringu liikmed on peamiselt vene keelt kõnelevad isikud, kuid liidrite hulgas on ka üks eestlane. Politsei põhjustas möödunud aastal Kemerovo grupeeringule küllaltki palju peavalu, sest erinevate kuritegude eest vahistati mitu ühenduse võtmefiguuri. Politsei tegutsemistõttu on mõneti lõõnud kõikuma ka grupi liidri positsioon ning see asjaolu tekitab kemerovolaste ridades sisepingeid.

müügi või prostitutsiooni vahendamisega. Välja võidakse pressida ka võlgnikelt. Sellised ohvrid on väljapressijatele enamasti ohutud, sest suure tõenäosusega ei soovi kannatanud politseiga koostööd teha.

Juhtumid, kus töiste nägudega mehed käivad kord kuus kauplustes ümbriku

vastu võtmas, on jäänud harvaks. Katuseraha ümbriku poetamise asemel tuleb ikka tihemini palgata oma territooriumi "kaitsma" mõni vähe tuntud turvafirma, mis teeb väljapressimise tõestamise politsei jaoks keerulisemaks.

Aina rohkem üritavad kurjategijad kurtegelikul teel saadud raha investeerida legaalsesse ärisse ja mõnel neist on see ka õnnestunud.

Kurjategijatel puudub tihti ärivaist, mistõttu nende projektid jooksevad ummikusse ja omanikud on sunnitud võlgade tasumiseks tagasi pöörduma varasema tegevuse juurde.

Püüded siirduda legaalsesse ärisse võivad endaga kaasa tuua lausa koomilisi lugusid. Näiteks sattus mõjuvõimas allilmategelane õhinasse täiesti lootusetust äriprojektist. Kaasa kutsus ta

investeerima oma tuttavaid poollegaalseid ärimahi, kes küll selgelt tajusid projekti lootusetust, kuid otse ära öelda ometi ei julgenud. Lõppkokkuvõttes "kõrbesid" kõik.

Igal tõsiseltvõetaval grupeeringul on lisaks lõomameestele ja töötajatele ka oma juriidilised nõuandjad, kes aitavad vältida ja lahendada probleemeriigijõustruktuuridega. Näiteks mõningail rahaliselt paremal järjel olevail kurjategijail välja kujunenud kindlad advokaadid, kes esindavad neid nii äriküsimustes kui ka kriminaalsüüdistuste tekkimise korral. Seejuures võib täheldada, et säärasel valdkonnas on advokaadi-kliendi suhetavapärast märksapüsivam – mõned advokaadid on muutunud omakaitsealustega perekonnitähedasteks sõpradeks ja peavad koos olenguid.

Advokaatidest rohkem kasutab aga allilmnõustajatena endisi riigiametnikke, näiteks mingil põhjusel lahkuma sunnitud politseinikke, kes oma sidemeid kasutades püüavad grupeeringu probleeme lahendada.

Liitlasi üritatakse leida muudiski valdkondades. Nii näiteks püüavad kõik autovarguste ning varastatud sõidukitega kaubitsemisele spetsialiseerunud jõud leida oma inimest autoregistrikeskuses. On teada isegi juhtum, kus kurjategijatega tegi koostööd pankrotihaldur, kes aitas kelmidel pankrotti aetud firmadest viimast välja pigistada.

Indrek Raudjal

Politseiameti pressibüroo juhataja

Aserite grupp

See kuritegelik grupp koosneb, nagu nimetuski ütleb, peamiselt Eestisse elama asunud aseri rahvusest kurjategijatest. Grupi tegevust on üsna raske jälgida, sest paljuski tuleb prognoose tehes arvestada lõunamaalaste rahvuslikku eripära. Samas jaguneb grupp erinevateks tiibadeks, kes pole ka ise kõigis küsimustes omavahel ühel meelel.

Grupeeringu peamine tegutsemisvaldkond on narkoäri, eriti heroini müük. Grupi liikmed teevad teatavat koostööd oma rahvuskaaslastega meie naaberriikides ja Skandinaavia maades.

Aserite gruppi raputas läinud aasta lõpus tugevalt see, kui politsei pidas detsembris mitmes raskes kuriteossüüdistatavana kinni grupi liidri. See on andnud teistele grupi ambitsioonikatele liikmetele võimaluse püüda liidri asemele tõusta, mis tekitab seltskonnas veelgi suuremaid sisepingeid.

Eestlaste grupeering

Kurjategijate ühendus, keda võib nimetada eestlaste grupeeringuks, on märksa rohkem lõhenenud kui muud kirjeldatud kuritegelikud ühendused.

Ühendusel on olemas isik, keda võib pidada liidriks, kuid keda sama seltskonna muude tiibade juhtfiguurid püüavad alatihi kõigutada. Eestlaste gruppi kuulub ka kunagise Linnuvabriku grupeeringu siiani tegutsevaid liikmeid. Politsei tegevuse tulemusena on Eestis ja välisriikides kinni peetud suur hulk eestlaste ühenduse juhtfigureid.

Ühenduse põhilised tegutsemisvaldkonnad on rahvusvaheline narkoäri, erinevad majanduskuriteod ja autovargused. Väga suur osa grupi tegudest leiab aset väljaspool Eestit: Skandinaavias, Lääne-Euroopas ja Hispaanias. Just selle grupeeringu tegutsemise arvele võib kirjutada juhtumid, kus mõnes välisriigis on tabatud suure koguse narkootikumide salakaubaveolt Eesti elanikke.

Milleks on vaja kriminaalluuret?

Andres Anvelt
Keskriminaalpolitsei
direktor

Ükskeskriminaalpolitsei (KKP) põhiülesandeid on võidelda organiseeritud kuritegevusega, sealhulgas narko- ja majanduskuritegedega, mis on sisuliselt varjatud kuriteoliigid. Seesuguste kuritegude avastamiseks ongi vaja kriminaalluuret.

Organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus tähendab, et kõigepealt kogutakse infot, lisatakse toimunud sündmused ja väga erinevaist allikaist pärit infoning seejärel asutakse kõikeseda analüüsima. Analüüsi tulemusena leitakse sihtmärkide ehk siisvõtmefiguurid, kes KKP-le organiseeritud kuritegevuse valdkonnas huvipakuvad. Võtmefiguuride suhtes alustatakse juba suunatud luuret.

Kui me räägime kuritegelike grupeeringute juhtidest, siis on nende tegevuse kohta info kogumine raskendatud, sest nemad ise otseselt kuritegusid toime ei pane. Üks võimalusi

liidrite tegevust pärssida ongi grupi liikmete tegevuse lõpetamine, sest nii vähenevad liidrite võimalused kuritegelikke protsesse reguleerida.

Kriminaalluure suundumus on võtta sihikule illegaalne majandustegevus ja rahapesu. Sel viisil on võimalik koguda andmeid ka liidrite kohta, sest "musta" raha ringlusse panek on otseselt seotud nende tegevusega.

Viimaste aastate jooksul oleme kriminaalluurega suut-

nud oluliselt pärssida kuritegelike grupeeringute tegevust. Oleme suutnud trellide taha panna mitmeid grupeeringute liidreid ning liikmeid. Oleme tekitanud oma tegevusega olukorra, kus grupeeringutesse kuuluvad inimesed ei

afišeri oma kuritegelikku kuuluvust, vaid on sunnitud oma tegevust rohkem konspireerima. Ühtlasi on see muidugi väljakutse meile, sest mida konspireeritumad on kurjategijad, seda tõhusam peab olema meie tegevus.

Kuritegevus Eestis

Kriminaalluure on igal juhul terves maailmas kriminaalpolitsei menetlusväline tulevik, sest organiseeritud kuritegevus muutub kogu aeg varjatumaks.

Eestis on organiseeritud kuritegevus viimastel aastatel väga tugevalt eraldunud tavakuritegevusest. Üha selgemalt hakkab eristuma piirgrupeeringute ja tavaliste kurjategijate vahele.

Organiseeritud kuritegevus on huvitatud vähese riskiga ja kiiret rikastumist võimaldavast tegevusest: viimaste aastate trend on tegevus Eestis väljapoole, seda tendentsi on selgesti märgata eriti narkoäri ja rahapesu valdkonnas. Huvitav on ka see, et grupeeringud ise on spetsialiseerunud kitsale lõigule ning pakuvad oma teenust teistele grupeeringutele.

Näiteks toodab üks grupp narkootilist ainet, teine tegeleb väljaveoga, kolmas pakub "akent" piiril. Selliselt eiteki omavahelisi konflikte, tänumillele on kadumas nn gängisõjad, mis olid üsnatavapärased 90-ndail aastail. Inimesele on see mõnes mõttes turvalisem, aga riigi julgeoleku seisukohalt on niisugune suund väga ohtlik. Eelõeldu pole omane ainult Eestile, vaid kogu maailmale.

Samastekibuus põlvkond tänavagrupeeringuid sotsiaalsetes riskipiirkondades. Praegu on need veel üsna madalal tasemel, kuid oht on, et nn getopiirkondades need tugevnevad.

Mida konspireeritumad on kurjategijad, seda tõhusam peab olema meie tegevus.

Okuni grupp

Grupeering on saanud oma nimetuse liidri järgi ja kuulub oma jõu ja suuruse poolest Eesti allilma esimeste hulka. Grupi peamised sissetulekuallikad on väljapressimised, autovargused ja röövide organiseerimine.

Grupi liidrid on peamiselt vene keelt kõnelevad inimesed, kuid lihtliikmete seas on ka hulgaliselt eestlasi ja kaukaaslasi. Okuni grupp suhtleb teatavaid küsimusi lahendades aktiivselt Venemaa kurjategijatega.

Kuritegelikku ühendust tabas 2002. aastal mitu tagasilööki. Aastalõpulahustas politseilirelvade baseaduslikuhoidmise eest grupi liidri, aasta jooksul esitati võltsitud dokumentide kasutamise eest süüdistus veel ühele grupeeringu juhtfiguurile.

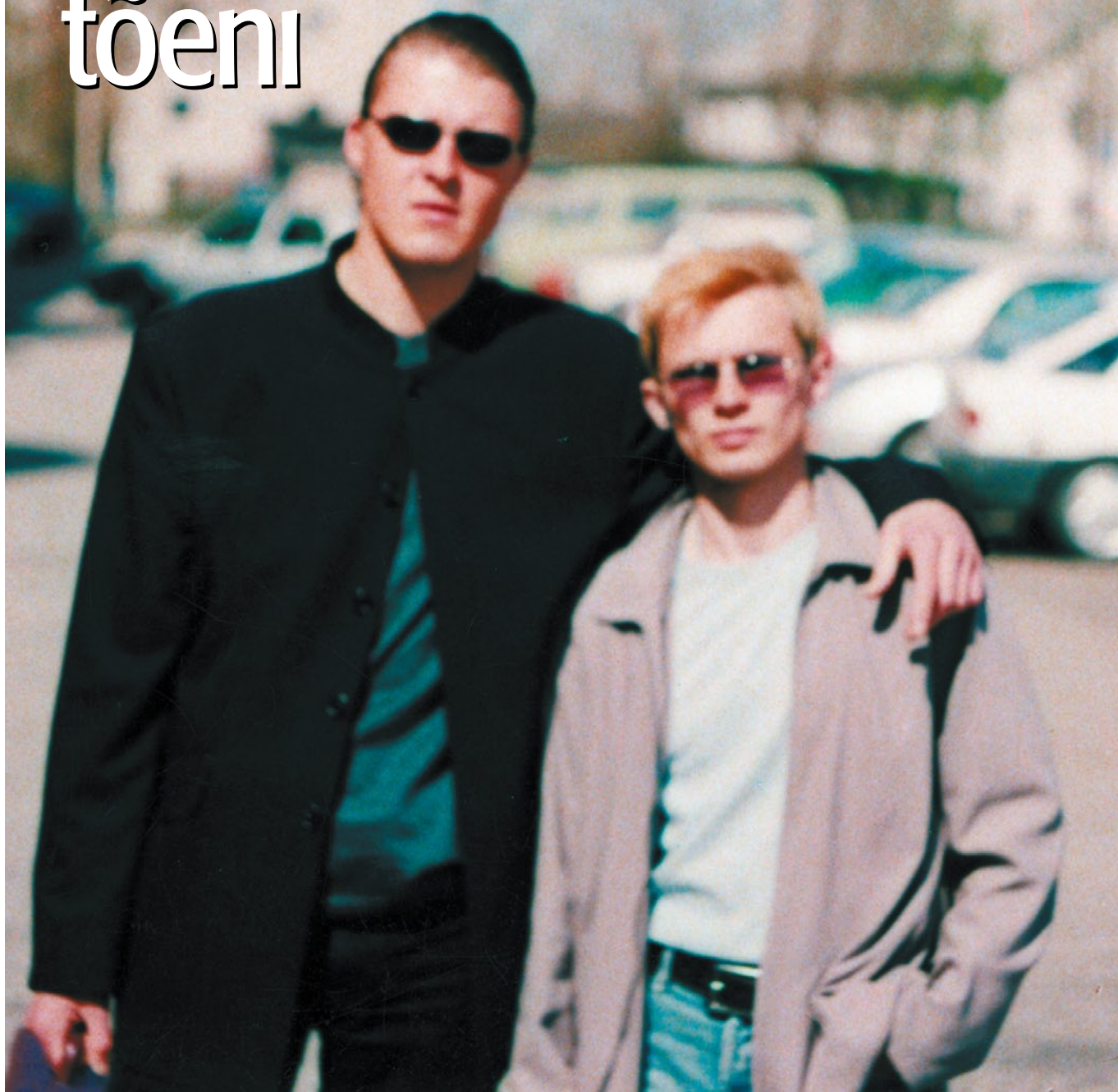
Stasi kuritegelik ühendus

Ka see grupeering on oma tingliku nimetuse saanud liidri järgi, kes veetis suure osa 2002. aastast autovargustes süüdistatuna vahi all ja on seetõttu praegu kõikuval positsioonil. Grupi põhilised tegevusalad on kallite sõidukite vargused ja nende tagasimüümised. Just seda grupeeringut seostatakse Eesti ajakirjanduses palju tähelepanu pälvinud vargusskeemiga, mille järgi kõigepealt varastatakse sõiduki omanikult auto võtmed ja seejärel sõiduk.

Gruppi kuuluvad peamiselt vene keelt kõnelevad professionaalsed autovargad.

Kildudest karmi tõeni

„Teadsimenendenimesid, välimust ja päritolu ning ka seda, kuhu nad parasjagu teel on. Ometi olid need kaks meist alati paari tunni jagu ees,” nendib keskkriminaalpolitsei ülemkomissar Ahti Truupõld 2002. aasta kevade sündmustele tagasi vaadates.

2001. aasta 7. oktoobri ööl ujusid Juri Ustimenko ja Dmitri Medvedjev üle Narva jõe Venemaalt Eestisse. Puhtast tapahimust kannustatud Peterburi mereväeakadeemia kursantide peas oli küpsemas plaan siin röövida, tappa ja panna pomm Eurovisiooni lauluvõistlusele.

„Roosikrantsi pommiplahvatus oli võimas stardipauk meid ees ootavale mitmekuulisele jälitustööle,” lausub **Ahti Truupõld**, meenutades, kuidas ta nii mõnegi öö saatis mööda kabinetitoolil suigatades. „See andmete ja inimeste hulk, mis tuli jälitustöös mõne tunniga läbi sõeluda, oleks tavatingimustes võtnud ilmselt kuid. Pommiplahvatusega seoses tegime hulgaliselt taustauuringuid, rääkisime ümberkaudsete elanikega ja püüdsime kokku koguda iga pisemagi klaasikillu või metallitüki, mis võinuks meid kurjategijate jälgedele juhtida,” meenutab Truupõld.

Ühtekokku küsitleti sadu inimesi, uuriti sentimeeterhaaval läbi kogu lähim naabruskond ja ikka ei midagi... „Kui oleksime kohe teada saanud, et sama tänava relva-

poest oli plahvatuse järel kadunud kaks relva: revolver Ruger ja püstol Walter,” jutustab keskkriminaalpolitsei komissar **Kalmer Viska**, „oleks uurimine ilmselt palju hõlpsamini edasi liikunud.”

Vaidnappnädalpärastruupõldplahvatustjõudis politseinikeni teaderöövkallaletungist taksojuhile Luunja vallas. Kolm päeva hiljem leiti Tallinna taksojuhi kuulihaavaga laip. „Et ka nende kahe kuriteo puhul polnud vähemalt esialgu paistmas ühtegi põhjapanevat motiivi, hakkas nii mõnegi uurija peas keerlema mõte kuritegude kahtlaselt sarnasest käekirjast,” meenutab keskkriminaalpolitseikomissar **Silver Koorts**. Mõlemal juhul röövisid kurjategijad taksojuhilt ainult raha, mobiiltelefoni ning dokumendid.

Pealegi polnud enam ammu keegi Eestis taksojuhtide elu kallale kippunud, rääkimata pommiplahvatusest. Uus oli ka järgmise roima taktika – Tartu Aleksandri tänava poemüüjale tulistati 31. märtsi öhtul otse näkku. „Tavaliselt laseb röövel esimese paugu kas seinale või lakke, mitte hoobilt inimesele pähe. See polnud klassikaline rööv, see oli sulaselge mõrv,” on Ahti Truupõld kindel.

Kui tavaliselt on seda laadi kuritegusid uurides suur abi sõrmejälgedest või DNA analüüsist, siis nende juhtumite puhul olis sõrmejälgi küll rohkesti, kuid mitte ükski neist ei kattunud teiste kuriteopaikade omadega. Suurt abi ei olnud esialgu ka kuulikildudest, sest ekspertiiside määramine ja vastuste saamine võttis aega.

Asjad hakkavad hargnema

Üheks tähtsamaks murdepunktiks kuriteo avastamisel sai Tartus aset leidnud teise poemüüja näkkutulistamine Riia tänaval 11. aprillil. „Esiteks oli käekiri eelmises poes toimnuga peaaegu identne ning teiseks jätsid kurjategijad sündmuskohale lõpuks ometi midagi, mis lasi pilvedel hajuma hakata,” selgitab Truupõld. „Nimelt leidsime sündmuskohalt ühe papist toruks kokku keeratud summuti. Kuid veelgi tähtsam kui sellelt leitud sõrmejäljed oli papptoru siseküljele ilusa käekirjaga maalitud kiri – made in predator,” sõnab ta. „Tuttav kiri, olime seda näinud umbes kuu aega tagasi: samad sõnad olid maalitud kolmandale, plahvatamata jäänud ruupommile Roosikrantsi tänaval,” räägib Kalmer Viska mõrvamüsteeriumi esimesest asitõendist, millest sai tõsiselt kinni hakata.

„Et oletustele veelgi kinnitust saada, otsustasime sõita läbi kõik eelnimetatud kummaliste kuritegudega seotud prefektuurid ning võrrelda veel kord põhjalikult kõiki kahtluse all

Keskkriminaalpolitsei komissarid Silver Koorts (vasakult), Kalmer Viska ja ülemkomissar Ahti Truupõld on mehed, kes juhtisid möödunud aasta kevadel üle-Eestilist jahti kiskjatepaarile.

Ustimenko ja Medvedjevi isiklike asjade hulgest leitud märkmik paotas uurijateleukse kiskjate väärastnud mõtte-maailma ning sisaldas huvipakkuvat infot meeste tegemiste ja tutvusringkonna kohta.

olevaid kuritegusid. Koos 24. aprillil toimunud puuviljalao röövimisega oli neid nüüdseks kokku kuus. Oli kaks varianti: me kas leiame sarnasusi või saame kinnitust, et neid ei ole,” tõdeb Silver Koorts.

Uurijatel ei tulnud pettuda. Tartus selgus, et Luunja taksojuhilt varastatud mobiiltelefon oli vahepeal sisse lülitatud ning jõudnud edasimüüjate kaudu Ida-Virumaale. Kuigi Ustimenko ja Medvedjevi käest oli see telefon juba üsna kaugele rännanud, kasvas iga tunniga lootus mõrvaritele peagi kannule jõuda.

Tõeline jaht algas 3. maist, mil mõrtsukate ohvriks langes Küti relvaäri 25 aastane põemüüja Indrek. „Mõni magamata öö ja peagi oli meil pihus kaheksa Ida-Virumaalt pärit võimalikku kahtluselust,” toob Truupõld asjade käiku selgust. „Tegime ligikaudu kümme läbiotsimist,

nende hulgas vaatasi-me üle ka Ustimenko ja Medvedjevi kursusevenna Valentin Oleinikovi kodu.”

Kuigi alguses tundus, et suur töö oli sellega tehtud ja oht möödus, said uurijad kahtluseluste käitumist jälgides peagi aru, et keegi neist kaheksast polnud võimaline midagi nii jõhkrat korda saatma. „Üks mees tundis ära küll oma spordikoti, mille olime leidnud Roosikrantsi tänava lähedalt vahetult pärast pommiplahvatust ning teise juurest leidsime läbiotsimisel pommi valmis-

Kiskjate murdmised

8. veebruar.

Tallinnas Sõle ja Ehte tänava ristmikul tungis kaks meest kallale Janikale. Võeti kott asjade ja dokumentidega.

18. märts.

Tallinnas Roosikrantsi 8a maja ees lõhati kaks pommi. Vitriinist võeti kaks relva.

26. märts.

Tartumaal Luunja valla Muri külas tungis kaks vene keeles rääkinud meest kallale 50 aastasele taksojuhile Aleksandrile. Rööviti dokumendid ja mobiiltelefon.

29. märts.

Tallinnas Filtri tee 18 lähedalt tühermaalt leiti 45 aastase taksojuhi Urmase kuulihaavaga surnukeha. Rööviti dokumendid, raha ja mobiiltelefon.

Leitud asjade hulgas olid visiitkaardid ni-mega Predator. Sama nimi oli lõhkeseadeldisel ja püstolisummutil.

tamiseks kasutatud juhtmeid ja teipi, kuid see oli ka kõik,” räägib Ahti Truupõld, miks hakkas tekkima kahtlus, et tõelised mõrvarid on endiselt vabaduses.

Pikapeale hakkaski kahtlusaluste jutukildudest moodustuma pilt kahest mehest. „Kui olime teada saanud nende nimed, helistasime Peterburi kolleegidele ning ei läinudki kaua, kui selgus, et tegu on Peterburi Peeter Suure mereväeakadeemia kursantidega, kes olid omavoliliselt koolist jalga lasknud,” räägib Kalmer Viska.

Et selleks ajaks oli rahvas juba parajalt ärevuses, sai politsei iga päev hulgaliselt vihjeid selle kohta, millistes Eesti erinevates kohtades on nähtud sarnaste tundemärkidega kahte meest. „Ühtekokku saime mõne päevaga üle 50 vihje, kuigi suurem osa ei saanud meie andmete põhjal ajalise kattuvuse tõttu mingil juhul meie looga haakuda. Tähelepanu äratas aga üks vihje, mis oli tulnud Valgast. Juhuslikult tänaval jalutanud noorpaar nägi Ustimenkot ja Medvedjevit taksofoni kohta küsimas. Kõik muu justkui klappis, kuid vihje järgi ei olnud lähem mees mitte blond, vaid hoopis mustade juustega,” jutustab Silver Koorts. Läbiotsimine korteris, mida Ustimenko ja Medvedjev olid Tallinnas oleku ajal ajutiselt üürinud, kinnitas politseinike kahtlusi: korterist leiti peale ajalehtede musta juuksevärvi kasutatud pakend.

Ustimenko märkmik kinnitab tunnistajate ütlust, et mehed olid suured Vene kultusfilmi “Brat”

Ring hakkas koomale tõmbuma. „Kui olime jälile saanud Ustimenko Tallinnas elavale tüdrukule, saime teada, et mehed olid võtnud suuna Lõuna-Eestisse,” kirjeldab Ahti Truupõld. „Tütarlaps tunnistab, et oli saatnud mehed Tartu bussile, ja ka bussijuht, kes neid Tartusse oli sõidutanud, mäletas kidura olemisega noormeest. Tema kinnitusel oli meestel kaasas Eesti kaart, millel olid Valgale ning selle lähimatele piiripunktidele märked juurde tehtud,” lisab ta.

Suund Lätile

„Seejärel hoiatasime juba Läti kolleege võimalike relvastatud piiririkkujate eest. Sel hetkel oli tulevahetuseni Lätis aega jäänud poolteist tundi,” räägib Silver Koorts.

„Saime teada, et kurjategijad olid Valga piirivalvekordoni seinal olevast taksofonist helistanud veel ühele tuttavalening seejärel kadunud,” räägib Ahti Truupõld. „Hiljem selgus, et Ustimenko ja Medvedjev olid vahetult enne tulistamist ühest Valka toidupoest pirukaid ja limonaadi ostnud. Ilmselt otsustasid mehed pimeduse saabumiseni aega parajaks teha.”

Pärast 5. mai õist tulevahetust Valka kiriku ees Ustimenko kadas, tema kaaslane Medvedjev jäi kirikuettevereloiku, kõrval Roosikrantsirelvapoest rõõvitud tapariist.

„Kammisimekoos Läti politseinike, kaitsväelaste ja koertega Valga-Valka ümbrust. Läti jälituskoer hakkas haake tegema. Looma viimane suund oli Eesti riigipiiri. 100 meetrit enne piiri jäi koer seisma. Hiljem selgus, et Eestisse nad enam tagasi ei olnud tulnud,” räägib Truupõld.

Eestikriminaalpolitseinikud jätkasid Ustimenko otsimist, kuni ta Leedu-Poola piiril Suwalkis kinni nabiti. Polnud ju kindlalt teada, kas oli mees pärast kaaslaste surma otsustanud oma pruudi juurde tagasi tulla või hoopis lõuna poole edasi liikuda.

„Ustimenko tabamine Poolas polnud juhusega õnnemäng. See oli politsei süsteemne töö inimese välimusega monstri tabamisel,” kommenteerib keskkriminaalpolitsei direktor **Andres Anvelt**. „Ustimenkole ja Medvedjevile oli rahast tähtsam tõestada, etteguon, „vägevate vendadega”,” nendib Anvelt. „Me oleme tasujad,” kuulutasid mõrtsukad, kelle märkmikust leiti hiljem pilt Onu Samist, kelle kaabut ehtisid USA osariikide lippude kõrval ka kolme Balti riigi trikoloorid.

Toimetus

31. märts.

Tartus Aleksandri tänava poes tapeti lasuga pähe 51 aastane poemüüja Galina. Saagiks saadi 1000 krooni.

11. aprill.

Tartus Riia tänava poes tulistati näkku 22 aastasele poemüüjale Reelikale. Rõõviti ligikaudu 750 krooni ja mobiiltelefon.

24. aprill.

Sillamäel tapeti firma Paradiisviljad lao juures 23 aastane Anatoli. Haavata sai 36aastane raamatupidaja Jelena. Rõõviti 24 000 krooni.

3. mai.

Tallinnas Tartu maanteel asuvas Küti äris tapeti kahe lasuga pähe 25aastane poemüüja Indrek. Rõõviti padroneid.

5. mai.

Traagiline tulevahetus Lätis Valka linnas, mis tegi lõpu kiskjate hirmutegudele.

Šnaperi valduses olevad narkootikumid ootasid peatset Soome toimetamist.

Tankitõrje reaktiivgranaadiheitja ning viis käsigranaati olid varjus ühes Tallinnas asuvas garaazhiboksis.

Mees, kes müüs kõike

Pärast kaheksat kuud pingelist jälitustööd koos Eesti piirivalve ja Soome politseiga saatis Tallinna narkopolitsei trellide taha mehe, kellele kuuluva relvistuga võinuks õhku lasta kogu Vabaduse väljaku.

Korralik lahinguvarustus polnud Valentin Šnaperi (46) ainus kullaauk. Mees oli tööle pannud hästi funktsioneeriva rahvusvahelise narkovõrgustiku. Läinuks tarvis vaid paar kuud ning temast saanuks valgetes siidkinnastes niiditõmbaja,

keda politseil enam kunagi tabada poleks õnnestunud.

Narkoäri oli Šnaperi suurim kirg. Ega muidu poleks keskaridusega kurjategija olnud lähitulevikus plaanis osta endale Eestisse üks mahajäetud tsemendi- või asfalditehas, mis võimalikult vähe tähelepanu köitnuks, ja panna seal käima amfetamiinitööstus.

On olemas ainult üks levinum narkootikum, mida Šnaperi juurest läbiotsimisel ei leitud – LSD. Kõik muud meelemürgid võiks siia kas või tähes-tikjärjestuses üles lugeda: amfetamiinist ja hašišist kuni Ferrari (Unicorn) logoga tablettideni, mis on tänasel päeval üks narkomaanide hinnatumaid ja tugevatoimelisemaid noose.

Karjäär algas Soomes

Loo enda juured ulatuvad aastasse 1997, mil Soome politsei pidas pärast mõningast jälitustööd kinni auto, mis üritas riiki pääseda ühelt Saksamaalt tulnud laevalt. Kuigi Šnaper

oli 20 kg hašiši kleepimisega oma auto põhja külge tublisti vaeva näinud, ei õnnestunud tal seekord läbi lipsata ning ees ootasid 5 aastat ja 5 kuud Soome raudkardinate taga. Toona veel narkokullerina töötanud mees ei kavatsenud aga istuda kongis, käed rüpes, ning asus usinalt tulevast narkootikumide müügivõrku looma. Et Soomes esimest korda trellide taha sattunud on õigus poole aja möödudes vabadusse pääseda, kõndis Šnaper 1999. aasta 14. detsembri hommikul vaba mehena, käed püksitaskus, türmiuksest välja.

Jõudnud Eestisse, hakkas Šnapervanglashautud plaane kohe ellu viima. Nii irooniline kui see ka ei tundu, oli mehe esimene käik politseisse, et endale relvalubasaada. Kuna Eestis olid temapaberid igati puhtad ja eeskujulikud, pistis Šnaper peagi uhiuue Browningu põuetaskusse ja suundus lähimasse lõbumajja võimalikke kullereid värbama.

Šnaperiesimeseks käsilaseks sai Vitali Rasskazov (29), lõbumaja autojuht, kellega peagi käed koostööks kokku löödi ja esimest kaubavedu organiseerima asuti. Šnaperi poolt oli kaup ja Soome-poolne ostja, Rasskazovi hooleks jäi kraam sekeldusteta Helsingisse toimetada, kust siis ostja saadetise juba Lahtisse edasi transportima pidi. Veel pidi Rasskazov hakkama otsima usaldusväärseid kullereid. Viimane ülesanne ei tekitanud Rasskazovile aga erilisi probleeme – oli ta ju prostituute juba mõnda aega möödalinnaringis sõidutanud ning plaan paar neist enda heakstõttamapanna õnnestussuurepärast. Pealegi sobisid kergete elukommetega pealt hõlptulu teenivad piigad igati ka Šnaperi nõuetega: peaasi, et oleks naine ja sinise passiga. Siin astuvad mängu Inna Nikitina (22) ja Karine Drambjan (22).

Olles 2002. aasta juunis uuest võrgustikust aimu saanud, asus Tallinna narkorühm eesotsas **Avery Taguga** Soome narkopolitseinikega tihedalt koostööd tegema. Meie mehed jälita-

sid Rasskazovit ja temaga kaasas olnud kullereid kuni laevale minekuni ning teisel pool lahte võtsid soomlased juba jälitustöö üle. Eesmärk oli tabada narkokett korraga nii siin- kui sealpool lahte. Et oleks piisavalt tõestusmaterjali, lasti Rasskazovil rahulikult kaks reisi kauba-

ga Soome ja rahaga tagasi Eestisse ära teha. Samas hoolitses Soome politsei narkorühm selle eest, et see kaup kunagi Lahti tänavatele ei jõuaks. „Juhuslikult“ nabiti kinni juba kauge-
mad edasimüüjad, nii et Šnaper ega Rasskazov kahtlustama ei hakkaks, et seadusesilm on nende salaplaanist haisu ninna saanud.

Kulleri tasu oli olenevalt kogusest 2000–4000 krooni. Lisaks Innale ja Karinele tegid kulleritööd Šnaperi enda narkomaanist poeg ning Rasskazovi ema Ljudmila Visenkova, kui oli kätte jõudnud aeg oma poja võlgu maksmata hakata. Nimelt otsustas Tallinna narkopolitsei pärast teist kaubaretke Rasskazov Helsingis kinni võtta. Paraku ei olnud mees tol korral veel eriti jutukas ning kolme päeva pärast lasti ta uuesti vabadesse. See kinnikukkumine läks aga Rasskazovile maksa senise auväärse ametikoha, sest kes kord juba kõrbenud, seda enam omade seas ei usaldata ning mehel tuli hakata 2002. aasta oktoobris Paldiskis lihtsaks narkootikumidega tänavakaubitsejaks.

Selline alandus võttis Rasskazovi närvid sedavõrd läbi, et suur osa müügiks mõeldud kraamist ei läinud ostjaile, vaid ta enda ninasõõrmeisse. Võlg kasvas iga päevaga ning varsti viisid Šnaperi käsilased Rasskazovi metsa „jutuajamisele“ ehk „metsarallile“, nagu omade ringis öelda tavatsetakse. Mõne aja pärast sidus Šnaper juba Rasskazovi emale pulbripakid teibiga kõhu peale.

Lõpuks oli Rasskazov seda võrd nurka aetud, et tunnistas „puhtjuhuslikult“ mööda sõitnud ja ta järjekordsest metsaminekust päästnud narkopolitseinikele vabatahtlikult kogu toimiva masinavärgi üles.

Naistepäeval trellide taha

Rahvusvaheline naistepäev aastal 2001 sai selle juhtumi tipphetkeks. Politseinikel oli teada täpne kellaaeg, millal Šnaper pidi Rasskazovi ema autoga sadamasse sõidutama, et järjekordne last uimasteid teele saata. Vahetult enne laevale astumist võeti naine n-õ rajalt maha, saagiks üks suur pakk amfetamiini ja

väiksem pakk tablettidega. Samal ajal asus teine ekipaash Šnaperile sappa. Millegipärast peatus Šnaper Lasnamäel Punasel tänaval, et taksojuhilt midagi küsida. See oli sobiv hetk peamehe ründamiseks. Narkorühma professionaalne ja kiire käitumine oli uimastikaupmehele üllatuseks ning vahest ainult see takistaski Šnaperit tema autorooli alla spetsiaalselt kiireks kasutamiseks valmis pandud ja laetud relva haaramast.

Kuigi pealik oli oma tegelikku koduaadressi kiivalt varjanud, kavaldas Avery Tagu Šnaperi poja üle ning peagi olid Läänemere teel asuva korteri varasalved politseil käes. Teadmataoliveel Šnaperi võtmekimbust leitud salapärase garaashi asukoht ja number. Kaselleks läks vaja tublisti loogilist mõlemist ning kavalaid ja nutikaid skeeme. Koos piirivalvega tehti oletatav garaashikompleks kindlaks, kuigi seal oli ligi 10 000 boksi ja ainult üks võti...

Relvaladu garaazhis

Pärast pooleteisepäevast väsimatut proovimist avanes saladuslik uks ja vaatepilt, mis võttis ka kogenuimal politseinikul sõnad suust. Garaazh, kus ei olnud ilmselt kunagi autot hoitud, osutus tõeliseks relvalaoks. Ega asjata kutsutud Šnaperit omade ringis meheks, kelle käest võib saada ükskõik millist relva ja laskemoona, ole ainult mees ja maksa.

Nimetagem mõningaid neist: 860 g trotüüli, 5 käsigranaati F-1 koos 5 granaadisütikuga, tankitõrje reaktiivgranaadihoidja PIII-22II, mis oli komplekteeritud inertse reaktiivgranaadiga, reaktiivgranaadiheitja, õppeotstarbeline käsigranaat, juhtmega elektridetonaator; lisaks 400 tabletti, 70 kg kofeiini ja hulgaliselt teisi narkootilisi aineid ning nende segamiseks vajaminevat atribuutikat.

Ülekuulamisel eitas Šnaper alguses kogu lugu nii, et silmgi ei pilkunud. Kui tehti juttu garaazhist, kokkus mees küll pisut, nii et tema sünnipärane kokutamine muutus veelgi intensiivsemaks, kuid ometi ei rutanud ta vähemalt esialgu midagi üles tunnistama. Lõpuks otsustas kurjategija siiski

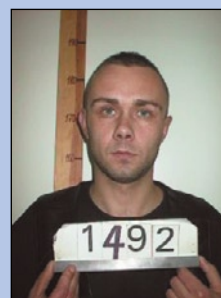
kohtusaalis algul ainult narkootikumidega seonduva, hiljem ka kogu relvaloo südamest ära rääkida. Nagu arvata oli, polnud Šnaperi jutus ainsatki fakti, mis oleks kaheksa kuud teda nii ööl kui päeval jälitanud narkorühmale uudisena tulnud.

Melli Rüga
toimetaja

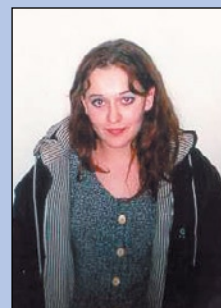
Šnaperi jõuk

Valentin Šnaper

Vitali Rasskazov

Inna Nikitina

Ljudmilla Visenkova

Karine Drambjan

Kohtuotsus

Lähtudes tuvastatud asjaoludest, tõenditest ja motiividest karistuse mõistmiseks, otsustas kohus tunnistada süüdi:

Valentin Šnaperi ning luge-
da lõplikult karistuseks 4
aastat vangistust;

Vitali Rasskazovi – 3 aastat 6
kuud vangistust;

Inna Nikitina – 2 aastat 6
kuud tingimisi vangistust;

Karine Drambjani – 2 aastat
4 kuud tingimisi vangistust.
Kriminaalasja menetlemisel
järgiti lihtmenetluse sätteid.

Irina Tuul usub, et armastust ja hoolimist inimestevaheliseks on kunagi liiga palju.

Tuulte süda

Inimene on loodud elama armastuse keskel. „Ainuüksi tunne, et oled kellelegi vajalik, annab jõudu ja teeb õnnelikuks,“ usub nelja sirguva poja ema ja politseipeadirektori Harry Tuule abikaasa Irina Tuul (44).

Päev, mil Irina juurde lugu tegema lähen, on nagu meil jaanuaris ikka: hämar, lumi ja jää igal pool ning lõikav tuul, mis puhub nii, nagu ei raatsiks ta jätta minu sisse ainsatki sooja kohta.

Ruttu mantel varna, külmast kipitavad varbad soojade sussidesse ja suur kruus auravat puuviljateed ... Hetkega on Irina suutnud panna mind unustama veel hetk tagasi hinges laiutanud talvestressi. Iga tema koduuksest sisseastunud tunneb end seal oodatud ja vajalikuna ja see teeb südame tõeliselt soojaks.

„Pole tarvis iga päev korrutada nagu tüüpilises Mehhiko seriaalis: I love you, I need you. Palju tähtsam on see, kuidas sa suudad inimese panna tundma, et sa tõesti hoolid temast kogu südamest. Et just tema on sulle kõige tähtsam, armsam ja vajalikum,“ avaldab pähkelpruunide silmadega Irina ühe oma suhtealase saladuse.

Mõtlikul pilgul aknast lumesadu jälgides tõdeb Irina, et armastust ja hoolimist ei saa olla kunagi üleliia. „Alati tuleb anda endast nii palju, kui suudad ja jaksad ning siis tahavad kõik sinu juurde tagasi tulla. Tahavad selle pärast, et sakiirgad ja särad ning annad soojust. Kui melaseme aga igal tühisel probleemil ja murel endast võitu saada ega leia aega või tahtmist nendest vabaneda, muutume ka ise peagi üheks suureks murepuntraks, kelle juurest varem või hiljemeemale hakatakse hoidma. Negatiivsust on niigi igal pool, oluline on üles leida need harvad päikesekillud.“

Mis on see võluvõtmeke, mis aitab Irinal igapäevaelu raskustele vaatamata end õnnelikuna tunda? „Ega ilmaasjata pole inimesele loodud suu ja kõrvad. Rääkimine ja kuulamine on see, mis aitab raskustest ja probleemidest üle saada,“ on Irina kindel. „Tihtipeale istub meie pere kuuekesi õhtusöögilauas ja see on koht, kus igaüks saab rääkida ära oma seljataha jäänud päeva sündmused. Kui on hea asi, on rõõm kuuekordne, kui mure, siis teevad viis õlalepatsutust ja kallistust selle peagi

Tuulte peres leitakse alati hetk, et üksteise röömudest ja muredest osa saada. Vasakult: Maxim (19), Kenneth (6), Harry (47), Irina (44), Edmar (12) ja Harry juunior (22).

olematuks. Niimoodi asjadest rääkides saab ka enesele peagi selgeks, mis on siin elus tähtis ja mis mitte,” nendib Irina.

Armumine bussipingil

Tallinna polütehnilises instituudis õppinud noored leidsid teineteise juba kooliajal. „Sõitsin Mustamäelt bussiga kooli nagu ikka, kui ühel päeval märkasin, et üks ilus pikk poiss vaatab mind bussi teisest otsast nii armasti,” meenutab Irina korda, mil ta Harryt esimest korda nägi. Kaks ja pool aastat pikki jalutuskäike mere ääres, kinoskäimisi ja teatrietendusi ning peagi tundus noortele, et kõik maailma asjad on juba läbi arutatud ja üksteist üdini tundma saadud. „Me olime teineteisest justkui sõltuvusse sattunud, tekkis vajadus lahusoldud aja jooksul toimunud tegemisi ja sündmusi omavahel võrrelda ning teada saada, mida teine sinu mõtetest ja ideedest arvab,” meenutab Irina soojalt naeratades. Järgnes pulmapidu toonase Tallinna südalinna esimese kõrghoone, Viru Hotelli restoranis ning ülikoolidiplomi võttis Irina vastu juba esimest poega Harryt oodates.

„Kõik sõltub loomulikult inimese enda sisetundest, aga minu arvates peaks iga naine võimaluse korral kas või kordki emaks saama. Lapse sünni hetkel avastame endas midagi sellist, millest meil enne aimugi ei olnud. Iga naine siin maakeral on niipalju väärt, et seda imelist tunnet kogeda,” usub Irina.

„Kui väike vastsündinud inimesehakatis sulle

kõhule pannakse ja ta vaatab sind oma suurte süütute silmadega, siis tekib tunne, et kui ma juba millegi sellisega hakkama olen saanud, siis pole enam miski võimatu.” Niisugust enesekindlust ei annalrina arvates naisele miski muu siin maailmas. „See imepisike beebi sõltub täielikult sinust ja sa oled tema jaoks maailmas kõige ilusam, targem ja tugevam... kõige, kõige, kõige... See hetk muudab midagi igas naises jäädavalt. Lapse sünd on üks ilusamaid ja imelisemaid sündmusi, mida naine elult üldsekingituseks loota võib,” leiab neli poega ilmale toonud Irina.

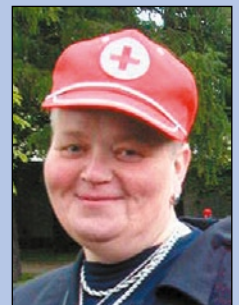
Perekond annab jõudu

Perekond on Irina jaoks olnud elus alati väga tähtsal kohal. „Kui sa tunned, et oled vajalik ja et sind armastatakse, on uhke ja hea kodus olla oma kalli mehe ja võrratute laste keskel. See annab elule tasakaalu.“

„Alguses, kuikaks vanemat poissi Harry ja Maxim olid väikesed, käisime mehega mõlemad Võrus tööl,” meenutab revidendiametit pidanud Irina. „Kuid ma olen alati natuke perfektsionist olnud ning soovinud, et nii töö kui ka kodus oleks igal ajal kõik korras. Paraku ei olnud meil võimalik kutsuda vanaema ega vanaisa või kedagi teist, kes lastega oleks saanud olla, ning nii otsustasime, et minajään koju laste juurde.“

„Lapsed kasvavad ju nii kiiresti ja lendavad peagi pesast. Enamikule meist pole antud olla maailmakuulus kunstnik või kirjanik, et meid igavesti mäletataks. Kuid oma lastes elame ometi edasi,” usub Irina. „Aga seda ainult siis,

SÕBRANNA

Riina Paat

Tuulte ammune perekonnatuttav

Tunnen Irinat sellest ajast, mil Tuuled 21 aastat tagasi Võru kolisid. Saime mõlemad vastvalminud majja korterid ning et teisi maju ümbruses ei olnud, hoidis kogu selle maja rahvas väga kokku.

Juba meie esimest kohtumisest alates said meist suured sõbrad, milleks oleme jäänud tänaseni.

Minu jaoks on Irina suur ime. See, kuidas üks naine suudab sedavõrd oma mehele ja lastele pühenduda ning samas

Edmari suurimaks eeskujuks on tema isa.

hoida ennast vaim- selt pidevas arengus, on minu jaoks tänaseni mõistatuseks jäänud. Irinaga saab rääkida absoluutselt kõigest ning ta on alati huvitav ja oma arvamusele kindlaks jääv vestluspartner.

Imeline on ka Irina suhe oma nelja pojaga. Ta on parim sõber neile kõigile: nii oma vanimale 22 aastasele tudengist pojale Harryle kui ka pesamunale, 6 aastasele Kennethile.

Mis võib olla veel parem kui lastel on selline ema ja mehel selline naine. Ükskõik, kuhu Harry ka tööasjade pärast kodunt eemale ei pea minema, võib ta alati olla kindel, et kui lapsed on koos emaga, on kõik alati kõige paremas korras.

kui vanem ise jõuab nendega piisavalt koos olla ja neist hoolida. Pole midagi ilusamat kui usaldus ema ja lapse vahel. Et laps koju tulles leiaks eest sooja toidu ja kellegi, kes teda ootab ning ära kuulab. Lapsel on iga päev midagi rääkida, tuleb ainult leida see hetk ja oskus teda kuulata. Isegi omaenda laste austus tuleb ära teenida, seda ei saa nõuda," nendib ta.

„Koos lastega liigud ka ise edasi ja säilitad optimismi tuleviku suhtes. Vaatan oma juba pea täiskasvanud poegi ja nii mõnigi kord leian end imestamas, kui toredas ja vahvas seltskonnas nad liiguvad. See annab usku, et tulevik ei pruugi sugugi nii lootusetu olla, nagu aeg-ajalt ette kujutada tavatsetakse.”

Pole tarvis olla supernaine

„Keegi meist pole supernaine, kellel pole kunagi ühtegi probleemi ja kes jaksab alati kõike. Seda ei ootagi meilt keegi. Ent kui isa meie peres töölt koju tuleb ja minul pole parasjagu jaksu talle uksele vastu minna, teevad seda minu väikesed superasendajad. Kujutle ise, et tuled töölt, pikk ja raske päev selja taga, ning siis jookseb koduuksel väike poeg sulle otse sülle, ise vahetpidamata oma päeval toimunud juhtumisi vadistades... Siis jäävad ka suuri- mana tunduvad mured ukse taha. Selle rolli on meie pere pesamuna Kenneth enda kanda

võtnud,” jutustab Irina.

„Iga mees vajab ikka kõige rohkem oma pere tunnustust – see on see, mis aitab tal elus edasi minna,” leiab Irina, miks ei tohiks ükski naine kiitusega kunagi kitsi olla. Pere vanuselt kolmas poiss, 12-aastane Edmar kirjutas koolikirjandis „Minu eeskujud”, et tema parim eeskuju on just tema enda isa. „Ta on nii tugev ja nii tubli. Ja ema ka ütleb, et isa on mehine mees.”

Irina on kindel, et iga päev leiab midagi, mille eest kaaslast kiita. „See ei maksamidagi, aga mõju on imeline. Tuleb hinnata ainuüksi juba seda pingutust, mida teine inimene on teinud. Kui iga päev öelda kas või natukenegi midagi head ja ilusat, siis tahab sinu pere juba ainult selle pärast alati koju tulla, et väikest kiitust saada.”

Naine vajab julgustust

„Naisele on juba loodus andnud emaks olemise soovi. Et aga tänapäeva ühiskonnas keegi naist emaks saama ei julgusta ega paku ka nii vajalikku kindlustunnet ega stabiilsust tulevikuks, siis on üha suurem hulk naisi selle ürgse soovi kuhugi sügavale südamesoppi peitnud,” tunneb Irina muret ühiskonna suhtumise pärast. „Loomulikult peaks lisaks turvalisele ühiskonnale andma ka mees naisele kindlustunde, et ta ei jää üksi. Enda eest jaksab igaüks meist seista. Aga kui sinuga on ka väike abitu beebi? Järsku enam ei jaks, mis siis?”

Samuti vajaksid naised Irina arvates palju enam julgustamist ja teadmist, et neil ei ole tänapäeval ainult kaks valikut – töö või kodu. „Nüüd, mil on olemas arvutid, telefonid, autod, ühekorramähkmed, on palju rohkem võimalusi kodus töötada kui ajal, mil minu esimesed lapsed olid väikesed.”

„Emaks saamine ja olemine ei tähenda, et sa pead enese elu ohverdama. Hoopis vastupidi. Linnuemagi toidab linnupoega, kuid õpetab ta peagi iseseisvalt lendama. Niisamuti peaks see olema inimeselapsega: sa küll püüad talle pakkuda parimat, kuid see ei tähenda oma elu elamata jätmist,” leiab ta.

„Kui on raske, tuleks jõuda selgusele, miks see nii on. Ükski viga pole rohkemat väärt kui sellest õppida ning seejärel edasi minna. Kui vaikuses korraks ausalt oma südamesse piiluda, saab selgeks, mida sa tegelikult tahad ja suudad. Unistused võivad ju ikka olla, ent kui saad aru, et sul puudub selle unistuse täideviimiseks hetkel jaks, ei tasu seda iga hinna eest siiski saavutada püüda. Nii võivad kõik ilusad igapäevased õnnelikud hetked varju jääda.”

Melli Rüga
toimetaja

Minu arvates on iga naine seda väärt, et kord eluski emaks saada.

Ettenägelik juht arvestab sõitma minnes iseenda, sõidukijateda ümbritsevaga.

Ettenägeliku juhi ABC

Liiklusest rääkides jõutakse enamasti üksmeelele: liiklusolukord on jube, teed ja tänavad on hulle täis; on lausa õnn, kui elusalt ja vigastamata sihtkohta jõutakse.

Mõelge, millal viimati kuulsite liikluse kirujat lausumas: „Mategintänaniisugusevea, et peaaegu oleks juhtunud liiklusõnnetus. Ainult teise juhi reageerimine päästis halvimast.” Hullud on ainult teised, mitte meie ise.

On kujunenud arvamus, et kui juht on kiire reaktiooniga ja valitseb autot, saab ta hakkama selisteskiolukordades, kus algaja ainult pidurid põhja vajutab või käed näo ette lööb. Jutt on õige, kuid ainult osaliselt. Selline juht võib oma oskusinäidata autospordivõistlustel, liikluses on aga parem juht hoopis see, kes ohuolukordadesse eisisatugi. Ettenägelikkus on liiklusest valutult väljatulemise parim abinõu. Ettenägelik liikleja oskab liikluses arvestada kuut asja, millest allpool põgusalt juttu teeme.

Mina ise

Hommikul är gates saame teha otsuse, kas see, kes meile peeglist vastu vaatab, on üldse sõiduvõimeline. Loodame, et on. Samas ei saa me veel kindlad olla, et oleme parimas sõiduvormis. Inimesed on erinevad – mõnel on nägemine viletsam kui teistel, teisel võib kuulmisega probleeme olla, kolmas on hoopis iseloomuomadustelt kehvem liikluses osaleja. Kui juht on ettenägelik, siis oskab ta oma seisundit enne liiklusesse sukeldumist arvestada.

Minu sõiduk

Sõidukid on väga erinevad. Seetõttu on esimene asi, mida peab arvestama, kas sõidame oma või võõra autoga. Lihtne näide. Oma auto iseärasusi peab arvestama. Kulunud rehviaga saab kuiva ilmaga niisama hästi sõita kui tuliuegagi, kuid pruugib vaid vihma sadama hakata ja erinevus on suur. Ettenägelik juht

võtab oma sõiduki omadusi arvesse.

Ümbritsev olukord

Esimene, millega maja uksest välja minnes või juba aknast välja vaadates kokku puutume, on ilmastik. Öösel on külmaks läinud, järelikut võib libe olla. Auto akendele on jäide tekkinud, niisiis peame akende kraapimiseks veidi varem välja minema. Muidu peaks hakkama kaotatud aega sõiduga tagasi tegema. Ettenägelik juht arvestab ümbritsevat olukorda.

Teised liiklejad

Teel on palju samasuguseid n-õ juhi-sõiduki komplekte kui meiegi. Vahe on selles, et me ei tea, mis seisundis rooli taga ollakse, mis iseloom juhil on. Kes sõidab korrast ära autoga või hoopis palju paremaga kui meie oma. Ettenägelik juht arvestab endale halvema variandiga.

Kerge liiklus

Jalakäijate, jalgratturite ja rulluisutajate ühine joon on, et nad liiguvad meist suhteliselt aeglasemalt, kuid see-eest võivad nad oma liikumise suunda väga äkki muuta. Ettenägelik juht arvestab jalakäijatega.

Sõidu eesmärk

Kõige lihtsam oleks, kui meil oleks vaja lihtsalt sõita punktist A punkti B. Ent kui sõidu eesmärk pole üksnes kohale jõuda, vaid meid ootab ees mingi tõsine probleem, mida lahendada läheme, on meie mõtted liiklusest kaugel. Vaevalt neid mõtteid kõrvale suudame suruda, aga ettenägelik juht vähendab kiirust ja suurendab pikivahet. Oskus juhtida päästab ohuolukorras, sõidu oskus = liiklemis oskus väldib meie hullumeelses liikluses vajaduse juhtimis oskust näidata. Või kas see siis enam nii hullumeelne tundubki?

Vello Petmanson

Tehnikatalituse politseijuhtivinspektor

Sõidukijuhi 6 kuldreeglit

1. Hinda oma seisundit ausalt, enne kui rooli istud.
2. Veendu, et sõiduk on täiesti sõidukorras.
3. Muuda oma sõidustiili vastavalt ümbritsevale.
4. Iga teine liikleja võib olla ohuallikaks.
5. Ole eriti tähelepanelik laste ja rulluisutajate suhtes.
6. Kui mõtted mujal, vähenda kiirust.

KOMMENTAAR

Katri-Evelin Esop
kliiniline psühholoog,
nõustamise keskus
SENSUS

Kuidas muuta liiklushuligaani?

Inimese käitumise taga, olgu selleks siis liikluses kihutamine, reeglite eiramine või ohusituatsioonide tekitamine, on alati tema uskumused iseenda, teiste inimeste ja maailma ning sealhulgas ka liikluses toimuva kohta. Uurimused on näidanud, et inimese käitumise muutmise võti on ikka ja ainult tema uskumuste muutmises.

Isiku uskumused mõjutavad tema tundeid ja seeläbi ka käitumist. Paljud uskumused põhjustavad liigse riski võtmist ning enesele jateisteleohtlikkuliiklemist. Viimatinimetatud käitumist aitavad kinnistada "õnneks" läinud kihutamised, eksimused või purjutamised. Need suurendavad omakorda olemasolevate uskumuste toimet ning kõik see kokku moodustab nõiaringi, kust väljamurdmiseks on erinevaid teid.

Ühe teena saab inimese negatiivseid uskumusitõhusalt ja püsivalt muuta käitumise kaudu, mis lükkaks uskumuse ümber. Kui tahame, et soovimatu käitumine väheneks, peab selle eest karistama korduvalt ja vahetult pärast väärtegu. Nii on karistuse mõju kõige suurem ja isik hakkab suure tõenäosusega paremini käituma.

Teine viis inimese negatiivseid uskumusi muuta on kohase ja tubli käitumise positiivne kinnitamine. Mida sagedamini me positiivset käitumist ergutame, seda suurema tõenäosusega kaldub isik seda käitumist kordama. Iga inimese jaoks on agapreemiaks erinevad asjad. Mõnele inimesele on positiivseks kinnitajaks teise inimese kiitus, mõnele meeldib avalik tunnustus.

Liiklushuligaane korrale kutsudes peab olema suurepärane inimesetundja, et oletada, kas tema käitumist mõjutaks rohkem karistus, tunnustus või käitumise eest või hoopis karistuse ärajätmine. Viimane on kindlasti koht, kus politseinike ettevalmistust tuleks täiendada.

Liiklusohutus on

Vähemalt ühe näitaja poolest on Eesti arenenud riikidest kaugel ees. Iseasi, kas liikluses hukkunud inimeste peaaegu kümme korda suurem arv teiste Põhjamaadega võrreldes on see, millega maksaks maailmas tuntuks saada.

Tallinnapolitseiprefektuuriliiklusjärelvalveosakonna haldustalituse politseikommissari **Villu Vane** teevad raskete liiklusõnnetuste üha kasvavad näidud silmanähtavalt murelikuks. „Seni, kuni igaüks vaikselt omaette midagi olukorra muutmiseks nokitseb, pole mõtet lootagi, et miski meie teedel paremusepoolehakkaks nihkuma. Liiklustontarvis riiklikul tasandil reguleerida,” on Vane kindel.

Suur samm selles suunas on Eesti rahvusliku liiklusohutusprogrammi käivitamine. Riigikogus oma järke ootavas programmi eelnõus on

Liikluses võtavad kõik muutused, olgu need siis paremuse või halvemuse poole, aega aastaid.

nimetatud peamised põhjused, miks olukord meie liikluses on tänaseks päevaks kujunenud just selliseks, ning välja töötatud konkreetsed tegevusplaanid olukorra muutmiseks. „Kuigi liikluses võtavad kõik muutused, olgu need siis paremuse või halvemuse poole, aega aastaid, aitaks kohe töösse rakendatud liiklusohutusprogramm päästa nii mõnegi inimeselu,” nendib Vane.

Aastaiks 2003–2015 loodud programm seab esmaeesmärgiks vähendada õnnetuste arvu 2010. aastaks poole võrra ning aastaks 2015 tuleb Eestis saavutada olukord, kus liiklusõnnetustes hukkunute arv aastas ei ületa sadat. Niisugust riiklikku liiklusprogrammi on kasutanud sellised tuntud ja arenenud autoriigid nagu Soome, Rootsi ja Norra ning tulemused pole lasknud end kaua oodata. Peaaegu kõigis Põhjamaades aastaid tagasi ellu rakendatud liiklusohutusprogrammide eesmärgid aastaks 2000 saavutati ligi kolm-neli aastat oodatust varem.

Ajaliselt kolme etappi (2003-2006, 2007-2010, 2011-2015) jagatud programmi eesmärgid tuleks saavutada eelkõige läbi inimese käitumise mõjutamise ja hoiakute kujundamise.

Eesti liiklusstatistika võrrelduna Põhjamaadega

Näitaja	Eesti	Norra	Rootsi	Soome	Taani
hukkunute arv keskmiselt aastas	242	299	554	433	517
100 000 elaniku kohta	16,8	6,8	6,3	8,4	9,8
10 000 auto kohta	4,6	1,2	1,4	1,9	2,5
100 mln auto/km kohta	4,3	0,9	0,8	1,0	1,4

Eestis tõsine probleem

Hinnanguliselt lähetskoguprogrammaksma: I etapp 208,5 miljonit, II etapp 274,6 miljonit ja III etapp 460,8 miljonit Eesti krooni. Suurem osa sellest rahast peaks tulemariigi eelarvest ja kohalikest omavalitsustest.

Teiseks põhjuseks, miks liiklusõnnetuste arv üha kasvab, võivad Villu Vane arvamuse kohaselt olla muudatused politseis. Tema hinnangul peitub tänaseliiklusolukorrapõhjus osaliselt niineli aastat tagasi reorganiseeritud liikluspolitsei büroos kui ka politseinike 1999. aasta lauskoondamises.

Politseinike arvu vähendamine tähendab automaatselt ka liiklusjärelevalve mahu vähenemist. Seesüvendab omakordainimestes halbuhoiakuid, kuna üha enam on võimalik eirata liikluseeskirja nõudeid karistust kartmata.

„Esimenekord purjus peaga autoroolistudes on pabistamist ja piinlemist küll, aga kui siis vahele ei jääda, on teine kord juba märksa lihtsam. Ja kui ka kolmas kord midagi ei juhtu, ei mõtlegi juht, et teeb midagi keelatud,“ põhjendab Vane, miks liiklusjärelevalve suuremat rõhku tuleks pöörata.

Palju on arutletud selle üle, kas eelmise aasta septembrist kehtima hakanud karistuseseadustik muudab liiklejaid seaduskuulekamaks. „Trahvid võivad ulatuda kas või lakke, aga kui puudub regulaarne järelevalve ning inimestel pole reaalselt vahelejäämise võimalust, ei muutu midagi,“ arvab Vane. Periood vahelejäämise ja karistuse jõustu-

mise vahel raskemate rikkumiste puhul on samuti liiga pikk.

„Liiklus-eeskirja rikkunud juht peaks saama oma karistuse kätte juba järgmisel päeval kohtus, mitte kuni kuu aega hiljem. Vastasel korral ei pruugi juht saadud karistust oma rikkumisega enam seostadagi.“

Teatavat osa mängib õnnetuste ja nende tõttu hukkunute arvu suurenemises ka meie ühiskonna praegune arengutase ning rahvuslik omapära. Olles siiski veel hiljutise rahvusliku vabanemise mõjude all, ei suuda inimesed tihtipeale aru saada, et liikluses kehtivad siiski ainult kindlad reeglid. Samuti on suhtumine autosse muutunud märgatavalt ükskõiksemaks.

„Liiklusohutusele ega liikleja väärtushinnangutele eitulekasuks eestlase pidevpüüd naabrimeest kallima autoga üle trumbata. Kallid autod on üldjuhul küll turvalisemad, kuid seda suuremaks muutuvad kiirused ning seda ohtlikumaks osutuvad säärased uljapead teistele liiklejatele.“

Kui siia lisandub veel eestlase kangus mitte mingi hinna eest oma õigusest taganeda ja teisi nende eksimustes mitte aidata, ongi õnnetused kerged tulema,“ põhjendab Vane.

Toimetus

Eestis on liiklusõnnetused küllalt kisagedased ka raudteeülesõidukohtadel, põhjuseks on enamasti juhtide hooletus.

Kurjategija kirjeldamiseks

Tänapäeval piisab kuriteopaigalt leitud verepiisast, et kurjategijat tuvastada, kuid DNA ekspertiisi homme päev võimaldab lugeda samast verepiisast välja ka kurjategija pikkust, kaalu, silmade ja juuste värvi ning täpseid näojooni.

Tõenäoliselt kulub sinnamaani jõudmiseks veel mõni aasta. Ometi on liirimaal juba suudetud DNA analüüsi abil välja selgitada, kas tegu on punapäise inimesega või mitte. Samuti tehakse mõneski maailmauurimiskeskuses edusamme inimisevõlümuse modelleerimises DNA informatsiooni alusel.

Kui kaugel on lood selles vallas Eestis? 2001. aasta novembris alustas kohtuekspertiisi ja kriminalistika keskuses tööd täiesti uute seadmete ja

vahenditega varustatud DNA labor. Kogu eelmise aasta jooksul tehti laboris kokku peaaegu seitsesada DNA ekspertiisi, mille vältel analüüsiti tuhandeid proove, siis selle aasta esimese kuuga on uurijad määranud juba üle saja ekspertiisi.

Analüüsitud proovide arvu kasv suurendab ka DNA andmebaasi, mis omakorda võimaldab politseil kiiremini kuritegusid avastada. On teada, et inimene, kes on kord juba kuritegelikule teele sattunud, sealt enam nii kergesti tagasi ei pöördu. Pannakse toime vargus, mõne aja pärast tabatakse ka kurjategija, kelle andmed lisatakse DNA andmebaasi. Kui sama kurjategija jätab kunagi hiljem jäljed järgmisele sündmuskohale, on võimalik teda DNA andmebaasi abil kiiresti tuvastada. Selliseid näiteid võib kogu maailmast leida kuhjaga.

Tänapäeval, mil üha enam hoogustub riigipiire

PHARE projekt tõi Eestisse tipptasemel DNA labori

Aastail 2000–2002 viidi kohtueks-pertiisi ja kriminalistika keskuses ellu PHARE projekt “Politsei krimi-nalistika ja kohtuekspertiisi aren-damine”, mille kogumaksumus oli 56 miljonit krooni.

Euroopa Liidult tulnud toetuse peamine ees-märk oli viia KEKK teiste riikidega ühesugusele tasemele, et kuritegevuse kohta saaks kiiresti usaldusväärset infot vahetada. Selletagamiseks on tarvis töötada samade standardite alusel, nüüdisaegsete seadmetega ning pidevalt en-nast täiendada.

Projekti vältel ehitati välja ja sisustati DNA labori kõrval ka kõik teised – ligi poolsadat erinevat ekspertiisi võimaldavad laborid. Projektist said tuge narkootiliste ainete, kiudude, mikrokogustes aineosa-keste (värvkatted, klaas jm), põlevvedelike, lõhkeainete, tulirelvade, tööriista- ning jalatsijälgede, sõrmejälgede, dokumentide, valeraha-, käekirja- ja hääleuurimise. Pai-

galdati elektronmikroskoop tundmatute ainete määramiseks ning loodi politsei värvifotokeskus.

PHARE projekti raames alustati kvalitee-disüsteemi loomist, et KEKK-i akrediteerida ning saavutada rahvusvaheline tunnustus, mis kinnitab keskuse tegevuse professionaalsust, erapooletust ja objektiivsust.

Praegu võib julgelt öelda, et KEKK on maailmatasemel nii tehniliselt kui ka töötajate profes-sionaalsuselt. Kuid nüüd tuleb teha kõvasti tööd, et mitte samale tasemele paigale jääda. Uurimismeetodite ja -tehnikate pidev areng võimaldab järjest enam avardada kuritegude uurimise võimalusi. Nii DNA kui ka kõik teised ekspertiisivaldkonnad peavad ajaga kaasas käima, et olla üle kuritegeliku maailma või-malustest.

Kui KEKK-i senine hüppeline areng on toimu-nud peamiselt tänu rahvusvahelistele projekti-dele, siis nüüdsest tuleb tõhustada riigisisest koostööd. Enesetäiendamine, partnerikoolitus, nüüdisaegsed tehnoloogiad ning uued andme-baasid on tänapäeva kohtuekspertiisi edu võti.

KEKK on tegutsenud kümme aastat

Kohtuekspertiisi ja Kriminalistika Keskus (KEKK) loodi 20. mail 1993. aastal, mil Vabariigi Valitsuse määruse-ga reorganiseeriti Justiitsministeeriu-mi Kohtuekspertiisi Teadusliku Uurimi-se Laboratoorium ja Politseiameti Eks-pertiisibüroo Polit-seiameti Kohtueks-pertiisi Bürooks.

Tänaseks on KEKK-ist kujunenud kogu riiki teenindav politseiasutus, kus tehakse kohtueksper-tiise ning kriminalisti-kauuringud. Keskuses tehakse sõrmejälje-, DNA-, trassoloogia (jälgede uurimine)-, relva-, dokumendi-, infotehnoloogia-, liiklustehnika-, tule-kahju-, narkootilise aine, alkoholi- ja mit-meid teisi ekspertiise.

Alates 1998. aastast kuulub KEKK Euroopa Kohtuekspertiisi Instituutsioonide Ühendusse (Euro-pean Network of Forensic Science Institutes - ENFSI), mis on Euroopa suurim kohtueksper-tiisiasutusi ühendav instituutsioon. KEKK-i eksperdid osalevad ENFSI töörühmades. Eelmisest kevadest alates on KEKK-i politseidirektor **Robert Antropov** ENFSI juhatuse aseesimees, saades selle aasta kevadest ühenduse juhatuse esimeheks. Mais toimub Tallinnas ENFSI aastakoosolek.

piisab vaid verepiisast

ületav rahvusvaheline kuritegevus, aitab riikide-vaheline infovahetus DNA vallas hoida hulgaliselt kokku aega ning raha. Palju on olnud juttu eestlas-test pangaröövlitest Saksamaal või autovarastest Soomes – piisab ainult paarist hiireklõpsust ning kahtlusaluste DNA profiilid on Saksamaal või Soome kolleegidel olemas. Veel hiljuti vahetati seesugust infot vaid füüsiliste proovide edasi-tagasi saatmise kaudu.

1995. aastal alustati Inglismaal esimese riigina maailmas DNA andmebaasi loomist, et avastada kuritegusid. Igal aastal vahistatakse seal ligi kaks miljonit inimest, kuid kolm neljandikku neist on politseile jubavarem tuttavad. Enamik kurjategijaid on oma esimese karistuse saanud 14–19 aastasel. Sealse statistika järgi paneb 80% kuritegudest toime 20% seadusrikkujast.

Eelmise aasta lõpuks olid Inglismaa DNA and-

mebaasis ligi kahe miljoni teadaoleva isiku DNA profiilid. Neile lisanduvad veel sündmuskohtadelt kogutud, kuid seni tundmatute isikute DNA profiilid. Tundmatuid profile on praeguseks kogunenud ligi 200 000 ja nende taga olevad kuriteod ei ole veel lahendatud. Alates 1995. aastast on DNA andmebaasist olnud kasu ligikaudu 280 000 kuriteo lahendamisel.

Anu Aaspõllu

Kohtuekspertiisi ja Kriminalistika Keskuse keemia- ja bioloogiaosakonna juhataja

Politseiharidus astus pika sammu edasi

Sisekaitseakadeemia politseikolledzh on Ida-Euroopas esimene, kellel on au olla Euroopa Politseikolledzhite Assotsiatsiooni liige.

Politseikolledzh võeti assotsiatsiooni liikmeks vastu Austrias Viinilähedal Trainskirchenis detsembrikuusel assotsiatsiooni (Association of European Police Colleges) kokkusaamisel.

„Meie kooli politseiõppe tase tunnistati Lääne-Euroopatasemelevastavaks,” on sisekaitseakadeemia politseikolledzhi direktor Raivo Õpik õigustult uhke.

Miksoli politseikolledzhite assotsiatsioonivastuvõtmine akadeemia jaoks oluline?

Raivo Õpik: Oluline on assotsiatsiooni liikmeks võtmise puhul erialase rahvusvahelise suhtluse võimalus: juurdepääs rahvusvahelistele programmidele, koolitustele ja uuringutele. Eriti pakuvad meile huvi rahvusvahelised programmid, mis seonduvad politseiteadusega.

Liikmeks võtmine on meie jaoks tunnustus, et meid on arvestatavaks koostööpartneriks peetud. Assotsiatsiooni liikmed eeldavad, et ka meil on neile midagi pakkuda. Ja on ka. Eestipolitseiharidus polegi nii halval tasemel kui arvame, pigem on see Euroopa kontekstis päris heal tasemel.

Puudu on meil selle valdkonna arenevast teadusest. Loodan, et assotsiatsiooni kaudu õnnestub meil ka politseiteadusele rohkem elu sisse puhuda.

Mida assotsiatsiooni liikme staatus varasema vaatlejastatusega võrreldes politseikolledzhile juurde annab?

Raivo Õpik: Nüüd on meil võimalus assotsiatsiooni tegemises sõna sekka öelda. Varem ainult vaatasime, mis seal toimus, meie arvamust ei küsinud keegi.

Detsembrikuus käisite Viinis assotsiatsiooni konverentsil. Mis on tähtsaim teave, millega sealt tagasi tulite?

Raivo Õpik: Viini konverents oli suurel määral pühendatud politseiteadusele, arutati teaduse

Sisekaitseakadeemia politseikolledzhi direktor Raivo Õpik

arendamist. Tõstatatud on kaks olulist küsimust: esiteks, kas politseiteadus on iseseisva teadusena olemas; teiseks, kus on võimalik politseiteadust teha. Kas seda saab teha politseiakadeemias või ainult ülikoolides? Vanemad Euroopa riigid esindavad seisukohta, et politseiteadust on võimalik teha politseiakadeemias, kuigi Saksamaal tehakse seda näiteks ülikoolides. Teised riigid arvavad, et politseiteadust saab teha ainult ülikoolides just seepärast, et teadus tähendab sõltumatuid uuringuid. Politsei ja politseiakadeemiad on aga ühises alluvuses ning seal, kus alluvussuhe on üks, pole alati võimalik politseiteadust teha. Kaks aastat, muide, on sama teemat arutatud ka Kesk- ja Ida-Euroopa politseikõrgkoolide juhtide konverentsidel.

Oluline oli ka tunnetada, et meie valitud tee üldise politseihariduse arendamisel ühtib enam-vähem teiste Euroopa riikide suundadega. Kahtlemata oli kõige tähtsam uuendus, millega sealt tagasi tulim, et olemevõetud Euroopa Politseikolledzhite Assotsiatsiooni liikmeks.

Millised assotsiatsiooni üritused on kõige kasulikud ja miks?

Raivo Õpik: Paistab, et tänava on tulemas mitu huvitavat seminari, milles osalemist võiks tõsiselt kaaluda. Üks neist on assotsiatsiooni korraldatav politseialase inglise keele kursus. Ette on näha politseiteaduse konverentsi. Assotsiatsioon korraldab just politseiõpetajatele mõeldud seminare.

Kas on midagi, mida olete assotsiatsiooni kaudu teada saanud ja juba akadeemiaski rakendanud?

Raivo Õpik: Kolledzhis on käivitunud arutelu politseiteaduse üle. Sellest on tekkinud palju huvitavaid mõtteavaldusi ja ideid.

Annela Laaneots
Sisekaitseakadeemia kommunikatsioonijuht

„Meie kooli politseiõppe tase tunnistati Lääne-Euroopa tasemele vastavaks.”

Loengusaalist praktikasse

Kuidas koolitada politseinikke nii, et loengusaalides räägitu tegelikust elust liiga kaugeks ei jääks? Selleks on loomisel politsei põhitööde kompetentsumudelid ja neile vastavad õppekavad.

Kompetentsus on üldises mõistes suutlikkus tulla hästi toime oma töö põhitegevustega. Kompetentsus ehk pädevus koosneb teadmistest, oskustest, isiksuseomadustest, hoiakutest ja kogemustest ning neid rakendatakse ja hinnatakse personalivalikul, koolitamisel ning arendamisel.

Euroopa Liidu PHARE partnerlusprojekti „Politsei hariduse ja koolituse süsteem” raames loodud Eesti politsei hariduse tulevikuvision eeldab kooli ja politseiasutuse võrdset partnerlust. Üks pool ei saa teha oma tööd tulemuslikult ilma teiseta. Et tulemus oleks veelgi tõhusam, peab rõhksuunduma õpetamiselt õppimisele ning õpetajalt õpilasele. Praegu veel ootaja-vastuvõtjarollis õppurist peaks saama motiveeritud ja aktiivne teadmiste- oskuste otsija, kes suudab oma õppimist plaanida. Õpetaja peab sealjuures olema innustaja, nõustaja ja konsultandi rollis.

Uut süsteemi ellu rakendades tuleks järgida järgmisi põhimõtteid:

kool ja politseiasutus jagavad võrdselt vastutust õppe tulemuslikkuse eest;

duaalne õpe – õpitakse vaheldumisi koolis ja töökeskkonnas;

õpikeskkonna olemasolu konkreetse pädevuse omandamiseks;

õppe alguses on teada, mida on vaja teha vastava pädevuse omandamiseks.

Et tänapäeval muutub ühiskond kiiresti, on politseinikud peaaegu iga päev silmitsi uute olukordadega. See tähendab aga, et organisatsioon tervikuna ning iga tema liige eraldi peab olema võimeline arenema, olema paindlik ja valmis elukestvaks õppeks.

Kompetentsust saab eristada mitmeti, üks võimalus on jagada see erialaseks, kontekstiliseks, sotsiaalseks ja individuaalseks.

1. Erialane kompetentsus on seotud teadmistega, mis võimaldavad tegutseda politseivaldkonnas ning on otseselt seotud sisulise politseitööga.

2. Kontekstilise kompetentsuse all peetakse silmas suutlikkust tulla hästi toime politseitöö sotsiaalse kontekstiga. Politseitöö tehakse keerulises indiviidide, rühmade ja organisatsioonide võrgustikus. Õige politseitöö eeldab teadlikkust oma kohast, vastutusest ja suhetest. Politseiametnik esindab riigivõimuse juolgeoleku valdkonnas ning tal on teatavil tingimustel lubatud kasutada (ka

Eelmise aasta sügisel politseiameti välja antud trükis tutvustab politsei hariduse uusi suundi.

äärnuslikke) jõuvõtteid. Samal ajal on ta ametnik, kes peab tegutsema koostöös teiste inimeste ja asutustega selleks, et kuritegevust ära hoida.

3. Sotsiaalse kompetentsuse all mõeldakse võimet diagnoosida konkreetseid olukordi. Kompetentsed politseiteenistujad oskavad inimestest ja olukordadest välja lugeda rohkem ja teistsuguseid asju kui tavalised inimesed. Lisaks võimaldab sotsiaalne kompetentsus osaleda aktiivselt kõigis erialastes vestlustes/küsitlustes ning neid juhtida. Tulemuslik ja tõhus rühmatöögi sõltub suuresti osavõtjate sotsiaalsest kompetentsusest.

4. Individuaalne kompetentsus on vajalik pidevaks ning kogu elu kestvaks isiklikuks arenguks. Väga tähtsad on eneseanalüüsivõime ja õpioskused. Tänapäevainimesed peavad valdama ka nüüdistehnoloogiat.

Seega peakstulevikupolitsei hariduses nihkuma rõhk kvalifikatsiooninõudeilt kompetentsuse eri liikide arendamisele, s.o võimelettoos ettetulevaga adekvaatselt hakkama saada.

Helle Niit

Politseiameti psühholoogiatalituse vanemspetsialist-psühholoog

KRONOLOOGIA

Politsei hariduse ja koolituse süsteem

Euroopa Liidu PHARE partnerlusprojekti üldeesmärk oli uuendada Eesti politsei haridust ning selle kaudu tõhustada tööoskusi ja tulemuslikkust hariduse vallas.

1998. aastal osalesid Eesti politsei esindajad Poolas Legionowos politsei hariduse uute arengusuundade koolituskursusel, mis viis mõttele rakendada uusi ideid ka Eesti politsei hariduses.

2000. aasta mais osalesid Sisekaitseakadeemia juhid politsei haridusseminaril „Bridging the Gap” Hollandis, kus tutvustati esimest korda Euroopas kompetentsuspõhist lähenemist politsei hariduses.

2000. aasta juunis kiideti Brüsselis heaks PHARE projekti plaan. Eesti partneriteks said Rootsi politseiaakadeemia ja Hollandi LSOP politsei koolitus-jaarenduskeskus.

Projekt käivitus 1. detsembril 2001 ja lõppes 2. detsembril 2002.

Politseiameti otsusel ja siseministeriumi toetusel jätkub haridusprojekt aastail 2003–2005 uue õppekava kasutuselevõtni.

Sarimõrvarite välimääraja

Eesti sarimõrvar on kahekümnendais eluaastais, madala haridustasemega, sagedasti töökohti vahetav ning alkoholiprobleemidega mees, kes tapab enamasti torke- või löikeriistaga, ilmutades sealjuures erilist julmust.

Sarimõrvarite fenomeni on olnud keeruline käsitleda nii teadlastel kui praktikutel. Ka sarimõrvari mõistet on määratletud erinevalt ega ole jõutud ühisele arusaamale. Laialdasema tunnustuse on võitnud FBI ekspertide seisukoht. Nende määratluse järgi on sarimõrvar inimene, kes on mõrvanud vähemalt kolm ohvrit, kusjuures iga mõrva vahel on teatav ajavahemik.

Paljude sarimõrvade aspektide kohta on rohkem küsimusi kui vastuseid, samas sünnitab nii meedia kui ka avalik arvamus juurde järjest uusi müüte.

Ülevaade 1990. aastate sarimõrvareist Eestis

Vaatlusperioodiks võtsime aastad 1991–2001

sünd.	rahvus	haridus	ohvrid	kuritegude kohad	tapmisvahendid	motiiv	märkusi
1980	ukrainlane	8 klassi	7	Tallinn	kirves, nuga, nõõr	ebamäärane, n võimumotiiv	toksiline joove
1949	eestlane	põhiharidus	3	Tartu ja Valga mk	nuga, käed (pekmine)	seksuaalmotiiv	alkoholijoove
1972	eestlane	keskeriharidus	3	Ida-Viru mk	koerarihm, käed (pekmine)	seksuaal- ja omakasumotiivid	alkoholijoove
1972	venelane	10 klassi	4	Ida-Viru mk	püstol, kruvikeeraja	huligaansus- ja omakasumotiivid	alkoholijoove
1966	venelane	keskharidus	3	Tallinn	torkeriist, käed (pekmine)	seksuaalmotiiv	alkoholijoove

Maailmamainegakriminoloog, sarimõrvareiteurija Steven Egger, kes kaitses maailmas tõenäoliselt esimesena doktoritööd sarimõrvareite uurimise põhjal, on analüüsinud USA-s levinud müüte ja väärarusaamu sarimõrvareite kohta.

Levinuimateks müütideks on:

1) Sarimõrvareid on „põrgumutandid”, kelle välimus ega käitumismaneerid ei sarnane mitte milleski tavalise inimese omaga.

2) Sarimõrvareid ründavad igapäev, kellega nende tee ristub ega raiska üldse aega ohvri valimiseks.

3) Neil kurjategijail on öudustäratav võime pääseda väga pikka aega politsei kätte sattumast.

4) Sarimõrvareid iseloomustab seksinäljas inimlooma profiil. Ta reisib üksi mööda maad, olles haige ja pelglik maniakk, ning kargab kallale nõrkadele ja abiteutele.

Need seisukohad ei vasta teadlaste uurimistulemustele ega politsei andmetele. Elementaarsedki vaatlused näitavad, et sarimõrvareid ei erine välimuselt ega käitumismaneeridelt tavakodanikest, olles sageli silmatorkamatud „hallid kujud”.

Uurimistulemused on näidanud veenvalt, et sarimõrvareid valivad ohvrid üsna, vahel isegi väga hoolikalt. Kuigi paljusid sarimõrvareid tõukab oma tegudele väärastunud seksuaalmotivatsioon, ei ole see ainuke tõukejõud. Paljud teadlased nimetavad sarimõrvareite tapmistegevuses ilmnevaid seksuaalseid ilminguid pseudo-seksuaalseks aktiivsuseks.

Sarimõrvareite seas leidub väga erinevate psüühiliste, isiksuslike ja käitumuslike omadustega inimesi – asjaolu, mis on muutnud nende analüüsi ja uurimise erakordselt keeruliseks. Üldistades erinevate uurimistulemuste, võib siiski esile tuua viis tüüpilist joont, mis on omased kõigile sarimõrvareile:

1) üksikindiviid või rühm, kes paneb toime vähemalt kaks mõrva;

2) üldjuhulei olnud mõrvareite ja ohvri vahel vahel vahel mingit suhet, tavaliselt kurjategija ei tundnudki ohvrit; iga uus mõrv paneb toime erinevas geograafilises kohas;

3) motiiviks ei ole tavaliselt materiaalne kasu, vaid mõrvareite soov saavutada võimu või domineerida oma ohvri üle;

4) ohvriteks on tavaliselt hulkurid, kodutud, prostituudid, homoseksuaalid, võõrtöölised, vanemad naised, üliõpilased, hulkuvad lapsed jts;

5) ohvritel võib mõrvareite jaoks olla mingi sümboolne väärtus.

Louis B. Schlesinger on nimetanud järgmisi sarimõrvareite omaseid tüüpilisi psüühilisi iseärasusi:

- 1) seksuaalne sadism,
- 2) intensiivsed fantaasiad,
- 3) sundmõtted nende fantaasiate teostamiseks.

Ka paljud teised uurijad on rõhutanud sadistlike fantaasiate rolli, kuid neidki ei ole avastatud mitte kõigil sarimõrvareitel.

2002. aasta kevadel korraldati siinkirjutaja juhendamisel Eesti sarimõrvareite kriminoloogiline uurimus. Uurimismeetodina kasutati dokumentide analüüsi, kusjuures vaadeldud dokumendid olid vanglatoimikud ja kohtuekspertiisi materjalid. Et sarimõrvareid ei olnud võimalik intervjuerida ega testida, siis ei seatud ülesandeks uurida sarimõrvareite psüühilisi ega isiksuseomadusi. Vaatluse alla ei võetud ka neid võimalikke juhtumeid, mis ei olnud veel kohtust läbi käinud, st inimene ei olnud süüdi mõistetud.

Uurimisandmed näitasid, et noorim sarimõrvareite panu oma esimese kuriteo toime 16 aastast, vanim 47 aastast. Ülejäänute vanus esimese kuriteo toimepanekul jääb eelmainitud vahele, põhiliselt tapsid nad, olles kahekümendais eluaastais. Noorima ohvriks sattusid nii mehed (5) kui naised (2), vanimale vaid 84–87 aastased naised (3). Kolmanda mõrvareite ohvriks olid kaks meest ja üks naine. Kõik neljanda sarimõrvareite ohvriks olid mehed (4). Viimase vaadeldud kurjategija teele sattusid üksnes naised (3). Kahel kurjategijal olid elukaaslased, kaks olid ametlikult abielus, ainult üks oli vallaline.

Põhilised tapavahendid olid löike- ja torkeriistad, kuid ka käed, viimastel juhtudel peksti ohver julmalt surnuks. Kaks isikut olid varem kohtulikult karistatud, kusjuures nad olid kandnud vabaduskaotuslikku karistust.

Uurimistulemused on näidanud veenvalt, et sarimõrvareid valivad ohvrid üsna, vahel isegi väga hoolikalt.

Milline Sa oled, politseinik?

Honoré de Balzac on küsinud, mis on auväärseim elukutse, ja ise sellele vastanud: „Politseinik, sest temas koonduvad kolme auväärse elukutserollid: sõdur, preester ja kunstnik.”

Politseiasjatundja Egon Bittneri sõnul on politsei võtmefunktsioon peatada midagi-mis-ei-peaks-juhtuma ja mille-suhtes-oleks-kellelgi-parempraegu-midagi-teha. Et Sinu poole, politseinik, pöörduks peale kuritegude gaseotud juhtumite ka selliste probleemidega, mida Ühendriikides nimetatakse kassid-puu-otsas-ja Austraaliaskonnad-äravoolutorus-juhtumiteks, pead Sa teadma kõike, oskama kõike ja aitam kõiges. Avalikkuse ootus on ülisuur, aga Sa suudad seda täita.

Sa toetad, esitled ning esindad politsei missiooni, visiooni ja põhiväärtusi ning teed oma tööd meisterlikult. Sa oskad teistega koostööd teha, et saavutada ühisteesmärki, julgustad selleks ka kolleege ja partnereid ning inspireerid neid oma isikliku eeskujuga. Sa oskad riske hinnata, teed kompetentseid otsuseid ja võtad nende eest vastutuse.

Otsustades lähtud Sa alati eetika printsiipidest ning mõtled läbi, kas see, mida otsustad, on kooskõlas seadustega, kas vastab politsei filosoofiale ja poliitikale, kas see on proportsionaalne ja õiglane ning kas Sa julged pärast sellise otsuse langetamist oma kolleegidele ja perele silma vaadata. Sa oled aus, usaldusväärne, kindlameelne ning sihikindel.

Sa tuled toime keeruliste olukordadega, sest märkad probleeme vahel juba ennen detõiseks muutumist ja oskad neid lahendada. Sa kasutad iga võimalust politseiteenuste parandamiseks ning annad endast kõik, et inimesed politseiga rahul oleksid.

Et abiosutamise hädaolukorras on ja jääb üheks politsei põhiülesandeks, annad Sa abi kaaladel, mis tegelikult kuuluvad teistele ametkondadele.

Sa hoolid inimestest, oled empaatiline, suudad teiste inimeste emotsionaalset käitumist mõista, sedakontekstis näha jäsellest lähtuvalt reageerida. Sa austad teisi inimesi, kohtled neid väärikalt ning tuled edukalt toime erinevate (käitumis)normide ja väärtushinnangutega inimestega, hinnates samas oma piiranguid ning positsiooni adekvaatselt. Sa oled lojaalne oma organisatsioonile ja ühiskonnale, oled orienteeritud teenuse osutamisele ja probleemide lahendamisele, oled algatusvõimeline ning õpimuline. Sa hoiad ennast kursis kõigega, mis Sinu ümber toimub. Sa oskad vajalikku infot üheselt mõistetavalt ja kiiresti edasi anda. Sa oskad toime tulla sotsiaalsete erinevustega, oled kompetentne suhtleja ning tugevisiksus. Sa kontrollid ja valitsed

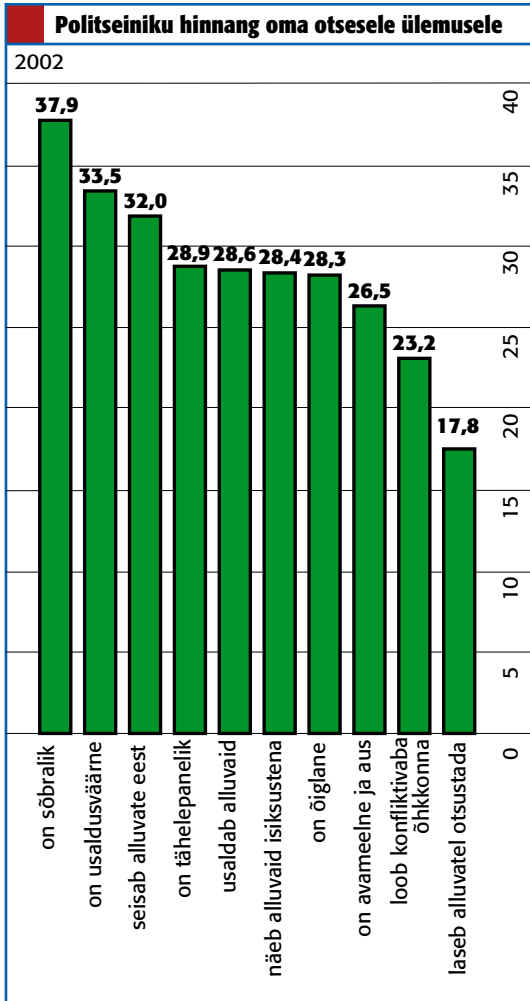
ennast, talud teravat kriitikat ja suurt stressi. Sa suudad ennast teistega hästi kokku sobitada, sest oled paindlik, kuid oled valmis töötama ka üksinda.

Sa märkad oma kolleegide panust ja tunnustad nende saavutusi ning aidad luua ja hoida õhkkonda, milles saavad areneda austusel ja usaldusel põhinevad suhted.

Kevadel 2002 korraldatud politseitöötajate rahulolu-uurimuses „Politseipersonalibaromeeter” osales Eesti 22 politseiasutust 153 üksusega, kuhu kuulus 2346 ametnikku, neist 405 juhti. Tutvustan sulle üldistust sellest, kuidas sa hindasid oma tööst juhti ja iseennast.

Sinu ülemus on aus, sihikindel ja näeb olukordades pigem võimalusi kui probleeme ning tuleb toime keerulistes olukordades. Jooniselt on näha, milline on alluvate hinnangul üks Eesti keskmine

Psühholoogide arvates on politseinik inimene, kes teeb oma tööd kõrgeima professionaalsusega ning oskab hinnata riske.

politsei juht (arvjoonisel näitab, kui suur protsent mittejuhtidest juhti selliseks pidas).

Sina ise, mittejuht, oled juhi hinnangul töökas ja kohusetundlik, hindad kõrgelt õiglust ning kaitsed ühiskonnas nõrgemaid. Sa oled tagasihoidlik, vähenõudlik, ei armasta olla tähelepanukeskpunktis ega pea eriti lugu traditsioonidest, kuid Sulle on tähtsad tõeline sõprus ja ustavus sõpradele. Sa hindad oma pere turvalisust kõrgemalt kui iseenda turvalisust. Sa ootad suuremat sõltumatust, kuid samas ei ole Sa huvitatud asjadele loovalt lähenemisest. Sa oled piisavalt auahne ja valmis edasijõudmise nimel palju tööd tegema. Sulle meeldib, kui Su ümber valitseb kord ja puhtus.

Liivia Anion

Politseiameti personaliosakonna psühholoogiatalituse juhataja

TEST

Barbara Killingeri töönarkomaania test

Vasta küsimustele jaatavalt või eitavalt ning liida seejärel eraldi kokku nii jaatused kui ka eitused.

- ... Kas Sinu töö on Sinu jaoks väga tähtis?
- ... Kas tahad, et asju tehtaks "nii, nagu peab"?
- ... Kas kaldud maailma nägema mustvalgena, mitte hallis toonis?
- ... Kas oled võistlejanatuur ja sealjuures sageli kindlalt otsustanud võita?
- ... Kas Sinu jaoks on oluline, et Sul oleks õigus?
- ... Kas oled eksimuste korral enda suhtes üleliia kriitiline?
- ... Kas kardad ebaõnnestumisi?
- ... Kas oled rahutu, impulsiivne ja tüdined kiiresti?
- ... Kas sunnid end tööle ning oled energiline ja visa?
- ... Kas kannatad hooti äärmise väsimuse all?
- ... Kas võtad tööpaberid koju kaasa ja töötad öösiti või nädalalõppudel?
- ... Kas tunned end süüdlaslikult, kui Sul pole midagi teha?
- ... Kas pead ennast eriliseks ja teistest erinevaks?
- ... Kas üksi süües loed tööga seotud materjale?
- ... Kas koostad nimekirju asjadest, mida on vaja teha?
- ... Kas pead iga päev päevikut?
- ... Kas Sul on üha raskem pikaajalist puhkust võtta?
- ... Kas tunned sageli, et Sul on kiire, et pead tõttama või et Sind sunnivad tagant pakilised asjatoimetused?
- ... Kas hoiad puhkusel olles töökohaga kontakti?
- ... Kas teed tööd ka lõõgastudes ja lähed rööpast välja, kui lõõgastumine ei õnnestu?
- ... Kas väldid pensionipõlve sisustamisele mõtlemist?
- ... Kas oled usaldatav tööil, ent mitte isiklikes küsimustes?
- ... Kas püüad konflikte vältida, selle asemel, et neid lahendada?
- ... Kas tegutsed impulsiivselt, arvestamata selle mõju teistele?
- ... Kas kardad tõrjutust ja kriitikat, ent ise mõistad teisi hukka ja kritiseerid neid?
- ... Kas Sinu mälu on muutunud halvemaks teiste öeldu suhtes?
- ... Kas lähed endast välja, kui kõik ei laabu nii, nagu ootad?
- ... Kas Sinu töö katkestamine pahandab Sind?
- ... Kas põhjustad pingelisi olukordi endale tähtaegade seadmisega?
- ... Kas keskendud tulevikusündmustele, selle asemel et nautida olevikku?

Jaatavate vastuste arv: _____

Eitavate vastuste arv: _____

Kui said vähemalt 15 jaatavat vastust, võib Sind pidada n-ö töönarkomaaniks, mis seab tõsiselt ohtu Sinu tervise. Soovitame Sul töö ja puhkus tasakaalu seada. Vajadusel aruta asja meie psühholoogidega: liivia.anion@pol.ee, tel: 0 612 3140

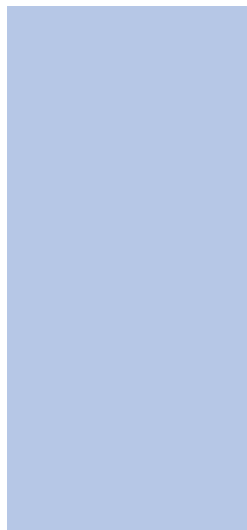
Märulipolitsei sündmuste keerises

Türgi presidendi riigivisiit
 Austria presidendi riigivisiit
 Volbriöö
 Eurovisioon
 Interpoli aastakonverents
 USA kaitseministri visiit
 USA endise presidendi Bill Clintoni külaskäik
 Hiina presidendi riigivisiit
 Erioperatsioonidvanglateskoostöösjustiitsministeeriumi vanglate osakonnaga
 Grillfest
 Armeenia presidendi riigivisiit
 Laulupidu
 Eesti – Vene jalgpallimatš
 Eesti – Islandi jalgpallimatš
 Eesti – Uus-Meremaa jalgpallimatš

Katsete 0-norm

3000 m jooks – aeg alla 14 min
 Rippes kätekõverdused – 10 korda
 Kõhulihaseharjutus: istesetõus – 50 korda
 Kangiga kükkimine (kangi kaal = mehe kaal) – 2 kükki
 Rinnalt kangisuruminelamades (kangi kaal = mehe kaal + 10 kg) – 2 korda
 Rööbaspuudel kätekõverdused – 20 korda
 200 m ujumine – alla 5min
 Laskmine – 5 lasku 15 sekundiga, minimaalselt 20 punkti
 Enesekaitse – tase „hea“

Katsed on sooritatud juhul, kui osaletud on kõigil üheksal alal ning katsete kogusumma on vähemalt 0.

Märulipolitsei saab aastaseks

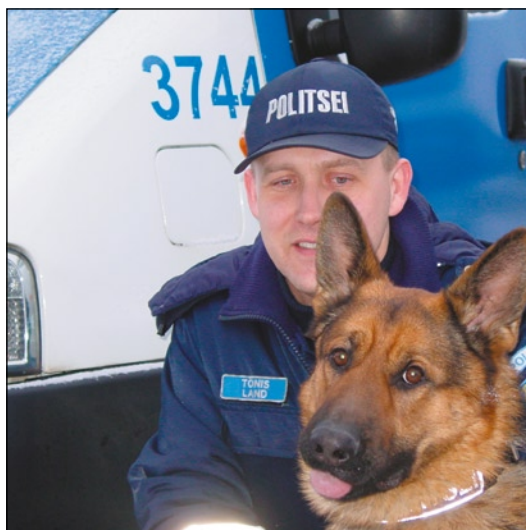
Mis? Julgestuspolitsei korrakaitseosakonna kiirreageerimistalitus ehk märulipolitseiloodi märtsis 2002.

Miks? Ülesanne on ära hoida ja maha suruda võimalikud massirahutused, tagada avalikkord suurüritustel, pidada kinni õigusrikkujad ning abistada politseiprefektuure avaliku korra kaitsel.

Kes? Praeguses koosseisus on 58 meest kogu Eestist. Eeldused on vanus vähemal 21 aastat, pikkus vähemalt 175 cm, läbitud politseikool ning eesti, vene ja inglise keele valdamine.

Kuidas? Märulipolitseiniku varustuses on politseinikupõhivarustusele lisaks kilbid, kiivrid, erikombinatsioon, kehakaitses, tule- ja torkekindlad kindad, plastkäerauad, gaasimask jms.

Töögraafikuks on üks nädal tööl ja üks nädal vaba.

Tõnis Landi ja teenistuskoer Brutuse tööpäev

- 09.00 Tõnise hommikusöök ning päevaks valmisseedmine
- 10.00 Brutusega metsa jalutama; jalutamise ajal väikesed harjutused, pallimäng ning koeramaius
- 10.30 hingetõmbeaeg ning valmistumine igapäevasteks treeninguteks
- 11.00–13.00 laskmine, riviõpe; saab trennida ka koera kuulekust
- 15.00–17.00 märulitaktika
- 17.00–17.30 Brutuse söögiaeg; pärast seda pool tundi puhkust ning seejärel 20-minutilise jalutuskäik
- 17.30–18.00 ettevalmistus patrulliks
- 18.00–01.00 jalgsipatrull Tallinnasüdalinna

Nädalakavva kuuluvad meestel ka üldkehalised treeningud (poks, jõusaal, ujumine jne), mis koeraomanikel mõeldud koerte treeningukeskuses trennides.

1. märtsil 2003

Politsei ajalugu kahes toas

Tallinnas Pagari tänaval asuvast politseimuseumist leiab huvitavat vaatamist 1902. aastast pärit Jaapani vintpüssist kuni konfiskeeritud pus-kariaparaatideni.

Politseiameti majaneljandakorrusekaheruumi väljapanekus on üheskoos peaaegu kogu Eesti politsei ajalugu: fotod, dokumendid ja raamatud, lisaks eri aegadest pärit politseivormid, relvad ning aegadevältel politseisjamiilitsaskasutatud sidevahendid. Eesti politseiajalugu, mis oliaastaid valgeks laiguks, on nüüdseks hoolega läbi uuritud ja selle kohta on ilmunud kümnekond raamatut.

Praegune politseimuseum, mis avati 14. novembril 2001, on ametkondliku muuseumina loodud teist korda. Esimesel iseseisvusajal asus politseimuseum vaid paar maja eemal, nimelt politseikooli ruumes Lai 48 (vt lähemalt Mai Krikk. Eesti politsei. Loomine ja areng 1918–1940. Tallinn, 2001). 1940. aasta suvel tassiti politseimuseumi eksponaadid aga laiali ning keegi ei tea, mis neist edasi sai.

Politseiajalootuba (klass) oli Tallinnapolitseikoolis aastail 1993–1995. Paljud esemed, mis tänaseks on väljas politseimuseumis, on leitud tänu tollastele kadettidele. Aitähetele, Asur Tehver, Jaanus Arnover, Vahur Toomas, Lembit Rosina, Kalmer Lokk, Einar Koltšanov jt. Prefektuuridest on kõigerohkem politseiajaloo uurimise ja selle jäädvustamisega tegeldud Lääne-Virus, Valgas ja Tallinnas.

Tänase politseimuseumi sisustamine algas augustis 2001. Peagi selgus aga kurvastav, paradoksaalne lugu: nimelt oli ja on esimese iseseisvusaja kohta materjale kergem leida kui praeguse kohta. Justkui musta auku on kadunud kümne aasta pikkune aeg. Seegi, mis muuseumis nüüd väljas on, on jõudnud sinna vaid tänu üksikutele ennastsalgavatele entusiastidele. Olgu nad siin ka nimetatud: politseiameti haldusosakonna juhtivspetsialist Džaneta Slepak ning arengu- ja infoosakonna komissar Ilmar Mölder.

Muuseumi koridoris on seinetele riputatud esimese ja praeguse iseseisvusaja politseijuh-tide fotod. Esimeses toas, mis on ühtaegu ka raamatukogu ja lugemistuba, on seinal mälestusstend „Politseinikud ei unusta langenud ametivendi”. Eelmise vabariigi ajal langes teenistusülesandeid täites

Politseimuseumi relvavitriniis on 1902. aasta Jaapani vintpüssi kõrval ka kohalike relvaseppade omaloomingut.

Politseimuseum ootab informatsiooni, samuti esemeid, dokumente ning fotosid lahkeilt annetajailt. Infot ootame telefonil 0 612 3035

25 politseinikku. Viis meest tapeti ühel päeval. Kolm päeva pärast enamlaste riigipöördekatset maeti need politseinikud Tallinnas Rahumäe kalmistule. Sealt leiab ka mälestuskivid omaaegse Tallinna-Harju prefektuuri politseinikele, kes surid Venemaa koonduslaagris.

Praegusel iseseisvusajal on teenistusülesandeid täites hukkunud 18 politseinikku. Rahumäe kalmistul on mälestuskivi Tallinnas langenud politseinikele, Tallinna-Tartu maantee ääres Mäo teeristis mälestusmärk aga kõigile taasloodud politseis langenuile.

Nii palju siis esialgu põgusaks sissejuhatuse -ks politseimuseumist jāselleloomisest. Edaspidi liigume juba muuseumi sissepoole ning hakkame Politseilehe ajaloorubriigis täpsemalt tutvustama erinevaid eksponaate.

Mai Krikk

Politseiameti vaneminspektor

Lõvi Leo Sõprade Klubi

Hei! Mina olen Leo, Lõvi Leo. Olen Sinuga kindlasti juba kohtunud. Võib-olla sõbrakski saanud? Tutta- vaid lapsi on mul kogu Eestis.

14. veebruaril tähistati sõbrapäeva. Just sel päeval mõtlesin, et peaksin asutama oma sõpradele klubi – LÕVILEO SÕPRADE KLUBI. Oleks ju vahva?

Ühel õigel klubil on aga oma embleem või tunnusmärkehklogo ja tunnuslause, muidugi ka klubi liikmetele kehtestatud kindlad käitumisreeglid. Mina olen ju politseilõvi – julge, aus ja abivalmis. Samasugused on kaminusõbrad. Sellepärast arvan mina, et Lõvi Leo Sõprade Klubisse võib kuuluda iga laps, kes

- § õpib hästi,
- § on julge, aus ja abivalmis,
- §

Edasi kirjuta Sina! Ja joonista ka embleem ning mõtle välja klubile sobiv tunnuslause. Saada need mulle hiljemalt 1. aprilliks 2003 aadressil Politseileht, Pagari 1, 15060 Tallinn. Ümbrikule kirjuta märgusõna **Lõvi Leo**.

Esimesed viiskirjutajat-joonistajatsaavadminult ka kingituse.

Ära unusta kirjale lisamast oma nime, vanust ja aadressi!

Sinu Lõvi Leo

Et Lõvi Leo sõprade klubi saaks koos hakata käima ja toredaid üritusi korraldama, on tarvis paika panna klubi reeglid.

PILTMÕISTATUS

Lõvi Leo tahtis juba päris väiksena saada politseinikuks. Vanaisa, see kuulub Politseilõvi, kelle pilt on politsei embleemil, kinkis talle mängupüstoli ja mängukumminuia, et väike Leo saaks ka patrullimas käia.

Ühel päeval märkas Lõvi Leo väga kummalisi jälgi. Muidugi tahtis ta teada, kes need oli jätnud, ning läks vaatama, kuhu jäljed viivad. Metsas jäljed kadusid. Lõvi Leo otsis neid kaua, aga ei leidnudki. Äkki märkas Leo, et kadunud on ka tema püstol ja kumminui! Ta teadis, et pärispolitseinik saaks selle eest väga karmilt karistada. Leo hakkas oma töövahendeid otsima, aga pidi lõpuks ikka vanaisa appi kutsuma.

Kas sina suudad Lõvi Leo kumminuia ja püstoli metsast üles leida? Otsi ja kirjuta siis kohe meile, kus need asjad peidus olid. Viis kiiremat leidjat saavad kingituseks poliseiemblee-miga

Резюме

Дорогой читатель! Ты держишь в руках первый номер полицейского журнала «Politseileht», который призван отображать темы и события, представляющие интерес прежде всего для полицейских и их семей. Потомок вышедшего в времена первой Эстонской Республики полицейского журнала предназначен для обмена информацией преимущественно внутри полицейской организации.

В основной статье полицейского журнала мы даем обзор прошлого и настоящего организованной преступности, а также того, что может нас ожидать в этой области в будущем. Обзор подготовил глава пресс-бюро Департамента полиции Индрек Рaudъялг. В рубрике «Раскрытие преступления» журнал доносит до сведения читателей историю поимки

Юрия Устименко и Дмитрия Медведева. На страницах журнала, посвященных борьбе с наркобизнесом, полицейские из Таллиннской службы по борьбе с наркопреступлениями рассказывают, как им удалось остановить расширение международной сети наркоторговли.

О чем думает и мечтает жена полицейского, вы узнаете из рубрики «Вторая половина». Главной героиней материала является супруга Харри Туула и мать четверых детей Ирина Туул.

Почему в Эстонии в 10 раз больше водителей, находящихся за рулем в нетрезвом состоянии, чем в Финляндии? Ответ на этот вопрос дается на страницах, посвященных дорожному движению. В рубрике «Техника» представляем Центр судебной экспертизы и криминалистики, который 20 мая отметит свое 10-летие. Подробнее расскажем

SUMMARY

Enjoy reading
the new
magazine!

Dear reader! The magazine in your hands is the first issue of „Politseileht“, which is created to reflect the subjects and events that may in the first place be of interest to the policemen and their families. The offspring of the police magazine that was published during the first Republic of Estonia is meant to exchange information primarily inside the police organisation.

In the cover-story of „Politseileht“ we will provide a survey of the past and present of organised crime, also about what might be expected in this area in the future. The overall material has been collected by Indrek Raudjalg, the head of Press Bureau of Police Board. In the column „Detection of criminal offence“ you can read the story about how Juri Ustimenko and his companion Dmitri Medvedjev were apprehended. On the drug pages of „Politseileht“ the drug policemen of Tallinn speak how they managed to put an end to the drugs network which had already grown into an international one.

What is thinking about and dreaming of a strong policeman's wife – this can be read in the magazine's column „The other side“. The main character of the person's story is Irina Tuul, the wife of Harry Tuul, National Police Commissioner, who is also a mother of four sons.

Why there are almost 10 times more drivers in

Estonia, as compared to Finland? The answer can be found on the traffic pages of the magazine. The technique column introduces the Forensic Service Centre which celebrates its 10th birthday on May 20. There is also more information about the DNA trials in Estonia.

On the pages of education Raivo Õpik, the principal of the Police College of the Estonian Public Service Academy, contemplates about the future of police education and about what benefit can Estonia expect when the college is accepted in the European Association of Police Colleges. Uno Traat, the lecturer of criminology of the Estonian Public Service Academy has studied more closely the serial murderers and assembled the criminal profile of the Estonian serial murderer.

Liivia Anion, a psychologist, answers to a question: „Policeman, how do you look like?“. In the birthday column the tumult police celebrates its 1 year birthday and on the history page the excursion in the police museum is started by Mai Krikk. In addition, several exciting news about sports, Lion Leo children page and crossword about police-related subjects.

ISAMESILANE	SOOJA-ANDJA	E. KORV-PALLI-TREENER (IN.+N)	UMBES	VEEHOIDLA	JORDAANIA PEALINN	RISU	LEVILA, ASUSTUS-ALA	
ABIKAASADE MITTE-JAGATAV VARA								
KAUNISTUS			PEENEKS-TAMPIMISE NÕU MITTE KÕIGE VÄRSKEM					
SÕDURI MANTEL				PIIRITUS-TEHAS EESTIS RANGE, KURI				
KILO-		MÕNI KUU-LUS NAINE ANTIIK-KREEKA KIRJANIK				AMPER VAEKAUSS		
ÜKS SUPP								
TAGUOTS								
RIHMA...					ALU-MIINIUM LAAT			
EESTI PANK		OMAMA INGLISE ROCK-BÄND					TIVA-RIPSUTUS	
SPORTLASELE KEELATUD AINE			KATUSEGA TÄHT MEETER	MUINAS-GERMAANI LOODUSVAIM KREEKA VÜTIKLUBI			IMAGINAAR-ÜHIK KÄELABA SISEKÜLG NUMBER ISTEKOHT KANDEALUS	
NÄRIMISVAHEND					SÕJAVÄELINE AUASTE E. VEINI-TOOTJA			
SPORDIVAHEND								
KURJAMITE PLAAN HÄVITATI ...			LEOTIS VIINA TEGEMISEKS PÖSENUKK				HÕIMURAHVA LIIGE NORRA KROON	
PIKO-	PERSOON EBASILE				"KEVADE" TEGELANE E. ENDINE HELILOOJA		TÄNAV TUTTAVAKS TEGEMA	
TEADMISTE KONTROLL				ÜKS ARST ALEVIK L-VIRUS				
VANUSE		KUIVATUS-LINA ŠOTLASE NAABER				ELUS MIS NAISENIMI	JOOD HOBUSE- KIJUHT	
POLITSEI ON PÄTTIDEGA ...							ISAKITS E. JALG-PALLUR	
HOBUSE JOOKS								
HOMO			GADO-LIINIUM METSAKIISU		JÄRV EESTIS MÄNG			MÜÜGILAUD
AAR	RÄAMATUTE KOHT SOOME-UGRILANE					ALLA LIKUMIST TÄHIS-TAV EESLIIDE KESKMINE PIKKUS	LEEDU LITT LINNU NINA	
E. NÄIT-LEJATAR (N+IN.)				ENDA MÄDA MAA				
LEIDLIKULT						KETSUPIVILI ERBIUM		
RAVIMTAIM			PRUUKOST TESLA				VÄIKE VÕI-DUSÕIDU-AUTO DEU-TEERIUM	
KIRESTI (MUUS.)					E. ENDINE LAVASTAJA (N+IN.)			

Kui kõik pätid käes, hakkame . . . !

HAARAVAD RISTSÕNAD
RISTIK

Ristsõna lahendusi ootame 1. aprillini e-postiaadressil politseileht@pol.ee või märgusõna all „Ristsõna“ postiaadressil Politseileht, Pagari 1, 15060 Tallinn. Õigesti vastanute vahel loosime välja viis politseiorkestri bigbändi CD-plaati "Disco Grande".